CONCEPT

Verslag van de Commissievergadering gehouden op 14 januari om 19.00 uur digitaal via MS Teams

Voorzitter:	mevr. C.E. Hoogteijling (CDA)
Aanwezig:	dhr. R.L.A. Albersnagel (Kernachtig Wijchen), dhr. R.J.L. Boumans (VVD), mevr. H.A.M. Cuppen (CDA), dhr. J.M. Demmers (D66), dhr. B.G.B. Derksen (CDA), dhr. J.M.T. Evers (Kernachtig Wijchen), dhr. C.K. van Galen (D66), dhr. P.G.W. Gatzen (PvdA), M.P. Joosse-De Visser (CDA), dhr. J.P. de Kievit (Sociaal Wijchen), dhr. T.R.D. Klinkhamer (Kernachtig Wijchen), dhr. W.T.M.J. Krale (VVD), mevr. S.G.C.L. Kuling (VVD), dhr. A.J. van Kuppeveld (Wijchen Lokaal), dhr. J.H.M. Loeffen (Sociaal Wijchen), dhr. M.J.H. Lukkezen (D66), mevr. A.H. Peters-Duits (PvdA), mevr. A.C.M. Peters-Vroom (VVD), dhr. J.G.F.M. Peters Sengers (CDA), dhr. W.H.M. Roosenboom (PvdA), dhr. P.M. van 't Schip (Wijchen Lokaal), dhr. C.W.J.B. Timmerman (Wijchen Lokaal), mevr. K.A.W. Vereijken (D66), dhr. M.A.J. Verharen (Kernachtig Wijchen), dhr. L.R. Verploegen (VVD), dhr. M.C.G. van Wanroij (CDA), dhr. D. van den Wollenberg (VVD), mevr. J.C. Zijlstra (Kernachtig Wijchen)
Griffie:	mevr. M-C Heuvelmans
Genodigden:	dhr. T.T.M. Burgers (wethouder), dhr. N.G. Derks (wethouder), dhr. G.W.R. Gerrits (wethouder), dhr. P.L.J. Loermans (wethouder)
Notulist:	mevr. M. van Wijk (Verslagbureau More Support – Wamel)

---

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering en meldt de spreektijden. Ze schetst de gebruikelijke werkwijze tijdens een commissievergadering en meldt dat ten behoeve van archivering en verslaglegging een opname van de vergadering wordt gemaakt.

De heer Demmers doet een ordevoorstel om het agendapunt 'MGR Kaderbrief 2022, budgetoverheveling en oprichting stichting (detacheringsfaciliteit)' te behandelen voorafgaande aan de behandeling van de beslisnota 'Zorgjongeren in 2021'.

De commissie gaat hiermee akkoord.

Besluit: De agenda wordt aangepast vastgesteld. Het voorstel onder agendapunt 13 (MGR Kaderbrief) wordt verplaatst naar agendapunt 10. Het oorspronkelijke agendapunt 10 (Zorgjongeren) wordt agendapunt 11; vervolgens volgt de agenda de oorspronkelijke volgorde.

2. Verslag commissievergadering van 10 december 2020

Er zijn geen wijzigingen op het verslag van 10 december binnengekomen.

Besluit: Het verslag van de commissievergadering van 10 december 2020 wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Mededelingen van het college

Er zijn geen mededelingen vanuit het college.

4. Vragen aan het college vanuit de Gemeenschappelijke Regelingen

Er zijn geen vragen aan het college inzake de gemeenschappelijke regelingen.

5. Rondvraag

Er zijn geen vragen voor de rondvraag.

6. 54441 Raadsbesluit Mobiliteitsvisie, beslisnota

De voorzitter leidt de bespreking kort in. In de Mobiliteitsvisie zijn de ambities en wensen op het gebied van mobiliteit voor de komende tien jaar vastgelegd. In vervolg hierop wordt een mobiliteitsplan opgesteld. Het lokaal mobiliteitsbeleid is gebaseerd op het visiedocument en het plan.

Eerste termijn

De heer Peters Sengers geeft aan, dat de mobiliteitsvisie is gebaseerd op de ambities en wensen van de gemeenten Wijchen en Druten. In het mobiliteitsplan wordt rekening gehouden met de verschillen tussen de beide gemeenten. Het kan zijn, dat de behoefte aan maatregelen per gemeente verschilt.

Het CDA vindt de visie en de speerpunten zeer abstract en algemeen gesteld. Met deze beslisnota wordt ingestemd met vijf speerpunten. Spreker verwijst naar hoofdstuk vijf van de nota en de bijlage. De speerpunten zijn leefbaarheid in de gemeente, bereikbaarheid tussen de kernen, verbinding met de regio, duurzaam verplaatsen en verkeersveiligheid. Hoewel dit belangrijke thema's zijn, zijn deze wel erg abstract geformuleerd en gepresenteerd.

De speerpunten zijn gebaseerd op de landelijke Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte van de rijksoverheid en zullen voor veel gemeenten gelden; wellicht zelfs voor alle gemeenten in Nederland. De opdracht om hier werk van te maken, is dus afkomstig van rijksniveau. De fractie vraagt zich daarom af, of een afzonderlijke beslisnota voor enkel het bevestigen van de landelijke beleidsvisie wel nodig is.

De fractie kan zich voorstellen, dat de behoeften van Wijchen en Druten niet dezelfde zijn. Het gegeven dat Wijchen een treinverbinding heeft en een groot industriepark én tussen snelwegen is gelegen, vraagt om een andere uitwerking van mobiliteit dan voor Druten. Het CDA ziet graag dat de mobiliteitsplannen voor beiden gemeenten afzonderlijk worden uitgewerkt en dat ook de input uit de bewonersenquête per gemeente wordt beoordeeld.

De visie is geschreven vanuit de gedachte dat de fusie al een voldongen feit zou zijn. Er wordt bijvoorbeeld gemeld, dat de gemeentelijke verkeers- en vervoersplannen zijn samengevoegd. Het CDA vraagt het college om wat dit betreft de reageren nu sprake is van een andere realiteit wat gemeentelijke fusie betreft.

Er zijn analyses bijgevoegd, maar die zijn beperkt tot de eerdergenoemde rijksspeerpunten. Veel doelstellingen en uitvoeringsplannen die in de visie worden genoemd, zijn al gerealiseerd of zijn inmiddels aan herziening toe. Het CDA ziet hier graag meer analyses en concrete tellingen, zoals verkeerstellingen.

Het CDA steunt de uitgangspunten van de mobiliteitsvisie, maar is vooral in afwachting van de nadere uitwerking van het mobiliteitsplan. Het CDA ziet ook graag een eigen mobiliteitsplan voor Wijchen. Daarnaast zou de fractie een uitgebreid onderzoek en een evaluatie willen om te bepalen in hoeverre eerdere doelstellingen zijn gerealiseerd.

De fractie overweegt twee moties in te dienen.

De heer Demmers geeft aan, dat de titel 'Duurzaam onderweg naar het Land van Maas en Waal' D66 aanspreekt. Duurzaam én veilig onderweg moet - wat D66 betreft - het nieuwe normaal worden.

Tijdens de informatieavond heeft spreker de stellers van de visie gevraagd of juist in dit kader de op 27 oktober in de Tweede Kamer aangenomen motie van de leden Kröger en Stoffer is meegenomen. Deze motie verzoekt om dertig kilometer per uur als uitgangspunt te nemen in de bebouwde kom. Dit punt komt niet terug in het voorliggende stuk. Bij de ingang van de wijken staat een 30 km/uur-bord, maar volgens de letter van de motie én volgens D66 zou dit veel uitgebreider moeten kunnen.

Met betrekking tot de duurzaamheid, valt de fractie op, dat samenvoegingen met het woord 'voet' - zoals voetganger - slechts zestien keer voorkomen in het document, terwijl de begrippen 'auto' en 'fiets' vele malen vaker voorkomen – respectievelijk 81 en honderd keer. Het lijkt de fractie interessant om bij de koppeling van de visie met de omgevingsvisie uit te gaan van het perspectief van de voetganger en hier het overige verkeer op in te richten.

Het doet de fractie deugt, dat de nota het laden en lossen in de kernwinkelgebieden als aandachtspunt heeft, maar ook het alsmaar toenemend aantal koeriersdiensten in woonwijken ziet D66 als een knelpunt. In november 2020 diende D66 hier al een motie voor in: de motie 'Slimme logistiek'. Deze motie werd verworpen, maar de fractie geeft aan, dat op basis van het voorliggende stuk wellicht stappen gezet kunnen worden wat de gewenste slimme logistiek betreft.

D66 kijkt met name uit naar de uitwerking van de visie in concrete beleidsplannen.

De heer Evers spreekt waardering uit voor de visie, maar Kernachtig Wijchen is van mening dat deze wel wat scherper verwoord had mogen worden. De fractie is voornemens met de achterban te beraadslagen over de gewenste prioriteiten en hoopt zodoende tot een weldoordacht en toekomstbestendig mobiliteitsplan te komen, waarin de vijf speerpunten omgezet worden naar realistische en haalbare toekomstdoelen. Hierbij moet met name goed gekeken worden naar de behoefte van Wijchen en in het grotere perspectief, de behoefte van de regio.

Een aantal zaken zou zeker moeten worden opgenomen in het mobiliteitsplan. De fractie heeft eerder aandacht gevraagd voor de geschiktheid van fietspaden voor met name e-bikes. Kernachtig Wijchen wil dit opnieuw onder de aandacht brengen, daar de technische ontwikkelingen zich in een rap tempo opvolgen en fietspaden een meer prominente rol gaan innemen in de toekomst. Steeds meer mensen kiezen door de nieuwe ontwikkelingen op fietsgebied voor de fiets als serieus alternatief voor bijvoorbeeld woon-werkverkeer. Dit vraagt om andere inzichten aangaande de aanpak van de infrastructuur en de inrichting van fietspaden. Kernachtig Wijchen overweegt hierbij een motie in te dienen om dit onderwerp prominent op te nemen in het mobiliteitsplan.

Verder vraagt de fractie aandacht voor de inrichting van de 60-kilometerwegen in het buitengebied, het weren van landbouwverkeer uit de dorpskommen en een onderzoek naar de mogelijkheid van een busverbinding vanaf busstation Druten naar het NS-station van Wijchen.

Kernachtig Wijchen ziet de uitwerking van het mobiliteitsplan met vertrouwen tegemoet. De fractie informeert naar de beoogde agendering van het definitieve mobiliteitsplan.

De heer Gatzen herkent in de beslisnota een goede beschrijving van de huidige situatie. Hetgeen voorligt, geldt eerder als een startdocument dan als een visie, omdat het voorliggende document nog redelijk abstract is gesteld.

Sinds kort is het thema 'mobiliteit' toegevoegd aan de landelijke website 'Waar staat je gemeente'. Op deze website zijn kengetallen van gemeenten gepubliceerd op relevante gebieden, zoals het aantal verkeersongevallen, verkeersdoden, deelauto's, fietsstadscore, CO2-uitstoot, laadpunten, elektrisch vervoer, et cetera. Wat de PvdA betreft, worden deze kengetallen in het document opgenomen. Het concreter maken van de visie kan ook door ambities toe te voegen.

Het regionaal mobiliteitsoverleg in Noord-Limburg is tot een website geleid waarin de regionale visie met kengetallen zowel meetbaar, maar ook visueel is gemaakt. De fractie

suggereert dat Wijchen dit ook regionaal oppakt.

De PvdA zou graag enkele punten toevoegen aan de Wijchense visie. Er wordt genoemd, dat de streefwaarden voor elektrisch vervoer in 2025 concreet worden gemaakt. Dat betekent, dat er dan nog vijf jaar de tijd is tot 2030. Niet iedereen zal in die periode een nieuw vervoersmiddel gaan aanschaffen. De gemeente zou ook nu reeds eigen ambities kunnen formuleren gericht op een bepaald groeipad tot 2030. De fractie vindt het niet realistisch om nu al de eerste auto te betwisten, maar de gemeente zou wel een campagne kunnen opstarten tegen de aanschaf van een tweede auto.

De fractie vraagt wat het college vindt van het idee om het document te beschouwen als een startdocument om tot een visie te komen, zodat er een aanpak ligt om de visie verder te kunnen uitdiepen.

De heer Loeffen heeft tijdens de informatieavond een heldere uitleg gekregen. De fractie noemt het een goed plan, waarin de 'waarom-vraag' centraal staat. De speerpunten voldoen ook aan de verwachtingen. Sociaal Wijchen is erg benieuwd naar het mobiliteitsplan – de hoe-vraag – met een doorvertaling van de speerpunten in concrete maatregelen en de wijze waarop het effect van de maatregelen wordt gemonitord en geëvalueerd.

De fractie hoort graag wanneer het mobiliteitsplan verwacht kan worden. Volgens Sociaal Wijchen zouden eventuele moties eerder in het mobiliteitsplan moeten komen dan in voorliggende visie.

De heer Krale acht de visie weinig concreet. De VVD gaat nader in op een drietal punten.

- *De veiligheid* - De VVD acht veiligheid het belangrijkste speerpunt. De fractie ziet graag, dat het niet meer mogelijk is dat een fietser en auto tegelijkertijd groen licht kunnen krijgen bij een verkeerslicht.
- *De in de visie genoemde aandachtspunten* - De fractie wijst op knooppunt Bankhoef en de spoorbrug bij Ravenstein. Deze bekende bottlenecks zouden hier eigenlijk ook bij moeten staan, maar blijken niet expliciet in voorliggende nota genoemd. De OV-verbinding tussen Wijchen en Druten is wel in de visie genoemd, maar Wijchen heeft daar niet direct zeggenschap over. Maar, evenals bij het recent vastgestelde natuur- en beleidsplan, kan een uitwerking van de visie in het mobiliteitsplan ook inhouden dat in het plan nog nadrukkelijker de verbinding wordt gezocht met partijen die daar wèl zeggenschap over hebben.
- *De positie van de auto* - In voorliggende visie is opgenomen dat de auto een minder dominante positie krijgt in de Wijchense wijken. De VVD acht dit onwenselijk. Met het oog op noodgevallen, maar ook voor een goede bereikbaarheid van de eigen woning zou de auto niet een minder dominante positie moeten krijgen dan andere vervoersmiddelen. Voor ouderen, pakketbezorgers en vanwege verhuizingen is het belangrijk dat iedere woning goed bereikbaar blijft per auto. In veel gevallen is de fiets geen goed alternatief voor de auto. Wat de VVD betreft, wordt de auto in de nabije toekomst niet minder belangrijk dan nu. Met het oog op de elektrificatie van de automobielindustrie, zal de uitstoot van verbrandingsmotoren met rasse schreden afnemen. Daarmee rekening houdend, hoeft de auto niet uit de wijken te worden verbannen. Op dit punt is de VVD voornemens een amendement in te dienen. De fractie hoort graag of andere partijen willen overwegen een dergelijk amendement te steunen.

De heer Timmerman gaat akkoord met voorliggende visie. De fractie is wel van mening dat veel van de genoemde onderwerpen inmiddels niet meer relevant zijn, nu de fusie met Druten is geannuleerd. Wat de fractie mist, is de tunnel en de rotonde in Wijchen-Noord.

De vergadering wordt kort geschorst ter voorbereiding van de beantwoording door het college.

De vergadering wordt hervat.

Reactie college

Wethouder Loermans verwijst naar de kritiek over het abstractieniveau van de visie. Er is gekozen voor een afzonderlijke visienota. Het had ook samen gekund, maar dat is nu

eenmaal niet gebeurd.

De PvdA stelt voor om het document als startdocument te zien, om daarna een visie vast te stellen. De wethouder is hier geen voorstander van. Hij adviseert de raad de visie vast te stellen en vervolgens een mobiliteitsplan te bespreken, waarbij de raad op voorhand wensen en suggesties kan meegeven. Zodoende blijkt ook waar politieke meerderheid voor bestaat. Het mobiliteitsplan wordt ter besluitvorming aan de raad voorgelegd.

De wethouder geeft aan, dat de gemeenten Wijchen en Druten ieder hun eigen verkeers- en vervoersplan hadden. Gedurende de WDW is waar mogelijk samengewerkt, maar de gemeenten werken vanuit verschillende beleidsplannen. Als de raad van Druten akkoord gaat, ligt er wel een gezamenlijke visie. Vervolgens krijgen beide gemeenten weer ieder afzonderlijk een mobiliteitsplan.

Het college heeft ervoor gekozen om het plan te beperken tot die zaken waar de gemeenteraad en het college over gaan. De punten die de VVD noemt, komen regionaal met regelmaat aan bod. De gezamenlijke regionale lobby voor Bankhoef is inmiddels al succesvol te noemen. Dit moet nog gebeuren wat betreft de spoorbrug bij Niftrik. Het autobezit gaat niet over bereikbaarheid, maar over het inrichten van een wijk. Het college kiest voor het afschalen van de dominante rol van de auto.

De heer Gatzen vraagt of het college de indicatoren, zoals gepubliceerd op de website van 'Waar staat je gemeente', in beeld heeft gehad bij het opstellen van het voorliggende document.

Wethouder Loermans weet niet of deze indicatoren zijn gehanteerd. In de bijlage worden wel cijfers genoemd over auto-ongevallen et cetera, maar spreker weet niet of dit dezelfde cijfers zijn als van genoemde website. De wethouder zal deze vraag ambtelijk laten beantwoorden. Deze cijfers zijn in ieder geval van belang bij de uitvoering van specifieke situaties, zoals een bepaald kruispunt.

Tweede termijn

De heer Krale leidt uit de beantwoording af dat de positie van de auto niet de bereikbaarheid betreft, maar over de inrichting van wijken. Echter, de inrichting speelt wel mee in de bereikbaarheid. De ambulance of pakketbezorger kan in de knel komen en daardoor kunnen verkeersproblemen ontstaan.

De heer Peters Sengers verwijst naar de reactie van de fractie eerste termijn. Daarbij is met name aangegeven dat enige analyses ontbreekt. Het CDA mist in de beslisnota hoe het op dit moment is gesteld met het wegenverkeersnet en in welke mate reeds wordt voldaan aan de doelstellingen die de gemeente voorheen heeft geformuleerd. Spreker vraagt hoe de VVD aankijkt tegen het voorstel om aan de visie een nadere analyse en evaluatie toe te voegen.

De heer Krale vindt dit niet per se nodig omdat het een toekomstvisie betreft. De fiets is weliswaar een prachtig vervoersmiddel, maar is geen alternatief voor de auto. Spreker constateert dat er partijen zijn die minder tweede auto's willen. Spreker vindt dit een mooi standpunt, maar wanneer auto's niet meer vervuilend zijn, hoeft dit geen doel meer te zijn.

De heer Gatzen wijst erop, dat autobezit meerdere consequenties heeft. De productie is ook een duurzaamheidsfactor. Auto's nemen veel ruimte in beslag in de wijken en in de stad in het algemeen. Wat de PvdA voorstelt, is een aansporing tot het niet aanschaffen van een tweede auto.

De heer Krale geeft aan, dat er dan wel deelalternatieven voorhanden moeten zijn. Ook deelalternatieven nemen overigens ruimte in.

De heer Loeffen dankt de wethouder voor diens beantwoording. Sociaal Wijchen vindt het prettig dat alle partijen kunnen aangeven wat zij belangrijk vinden omtrent mobiliteit en dat deze punten eventueel terugkomen in het latere mobiliteitsplan.

De heer Gatzen verwijst naar de cijfers in de bijlage, waaraan de wethouder refereert.

Het verschil met de gegevens op de website 'Waar staat je gemeente?' is dat gemeentelijke cijfers met elkaar vergeleken kunnen worden. Dit kan helpen bij de doorvertaling van het stuk naar ambities en wensen. De PvdA gaat overwegen welke ambities of wensen de fractie graag in het mobiliteitsplan zou willen terugzien. Dit zal bijvoorbeeld gaan over de streefwaarde van elektrisch vervoer en over een campagne om mensen te stimuleren om geen tweede auto aan te schaffen of een eventuele tweede auto te verkopen.

De heer Evers stelt vast dat veel andere partijen het voorliggende stuk ook redelijk abstract vinden en is blij met deze gedeelde mening. Kernachtig Wijchen is blij met de vele ideeën vanuit de partijen. De fractie wacht af welke moties en amendementen worden ingediend en zal deze intern bespreken.

Kernachtig Wijchen stelt dat de Wijchense fietspaden verouderd zijn. Het beeld van 'fietsen' is tegenwoordig gevarieerder dan in het verleden: er zijn bijvoorbeeld pedelecs, e-bikes, bakfietsen et cetera. De fractie denkt bij aanpassingen niet direct aan méér meters fietspad, maar ziet meer in mogelijkheden wat betreft verlichting en de breedte van fietspaden.

De heer Demmers vraagt of Kernachtig Wijchen ook overweegt om het oudste vervoersmiddel hierin mee te nemen, namelijk de benen.

De heer Evers neemt deze gedachte mee terug naar de fractie.

De heer Demmers meldt dat D66 weinig steun zal bieden aan een motie met betrekking tot auto's in de woonwijken, zoals aangekondigd door de VVD. Als Sociaal Wijchen een voorstel indient inzake de tunnel, dan kan wel steun worden gevonden bij D66.

De heer Peters Sengers constateert met tevredenheid dat de partijen reeds bezig zijn met de invulling van het beleidsplan. De fractie heeft echter geen steun gehoord voor het pleidooi van het CDA om analyses te verrichten naar de realisatie van de eerder vastgelegde doelstellingen in dit kader. In de beslisnota wordt nu slechts met één zin aangegeven dat het 'gerealiseerd is of achterhaald'. Volgens het CDA is dit onvoldoende basis om doelstellingen voor de toekomst op te stellen. Het CDA is voornemens op dit punt een motie in te dienen.

De heer Krale vraagt wat het CDA vindt van de stelling dat de auto minder dominant zou moeten worden.

De heer Peters Sengers leest in de beslisnota dat er voldoende aandacht blijft voor de bereikbaarheid met de auto. Het CDA onderschrijft dit belang, maar heeft de indruk dat er al redelijk is voorzien op dit punt. Wel zou de fractie graag nog eens willen spreken over onder andere de bereikbaarheid van het centrum per auto.

De heer Gatzen hoopt dat het CDA de kengetallen op genoemde website meeneemt in de opstelling van de aangekondigde motie.

De heer Peters Sengers geeft aan dat het CDA wil weten, wat van de eerdere beleidsplannen is terechtgekomen. Spreker wijst met name naar doelen wat betreft de doorstroming.

De heer Gatzen meent dat doorstroming in het verkeers- en vervoersplan hoort in plaats van in de mobiliteitsvisie.

De heer Peters Sengers meent dat de beleidsvisie de eerdere gemeentelijke verkeers- en vervoersplannen zal vervangen.

Conclusie / advies: De commissie adviseert de beslisnota als bespreekstuk voor de raadsvergadering te agenderen. Er zijn amendementen aangekondigd door de VVD, de PvdA en Kernachtig Wijchen. Er zijn twee moties aangekondigd door het CDA.

7. 52422 Verzoek tot principebesluit windpark Bijsterhuizen, beslisnota

De voorzitter leidt de bespreking kort in. Sinds 2014 werkt Wind in Wijchen aan de voor-

bereiding van een lokaal windmolenpark. De Gedragscode Windenergie, die door de gemeenteraad is vastgesteld, wordt op het punt van de tiphoogte niet gevolgd. Dit is een voorwaarde van de initiatiefnemers om het project rendabel te houden.

De voorzitter meldt dat zich drie insprekers hebben aangemeld, zijnde: de heer De Wildt (namens omwonenden), de heer P.A. de Lange (Vos & De Lange Advocaten) en de heer P. de Ridder (namens Wind in Wijchen).

Inspreekreacties

Inspreker 1 – De heer De Wildt, namens een groep omwonenden

Inspreker memoreert dat omwonenden ruim zes jaar geleden zijn bezocht door een afgevaardigde van Wind in Wijchen. Bij gelegenheid kregen zij een contract voorgelegd met betrekking tot het eerste plan van Wind in Wijchen. Dit overviel de omwonenden en op dat moment heeft vrijwel niemand het contract ondertekend. Dit gaf stof tot nadenken.

De buurtbewoners geven elkaar de ruimte en waar nodig helpt men elkaar, bedrijfsmatig en privé. Door de plannen is echter een verandering in de onderlinge sfeer ontstaan. Door de invoering van de Gedragscode kregen omwonenden meer informatie met betrekking tot de plannen. Wind in Wijchen ging stap voor de stap de punten uit de Gedragscode uitvoeren. Omwonenden kregen meer informatie, maar zij kregen lang niet altijd antwoord op hun vragen en zorgen. De omwonenden hadden het idee, dat de gemeente eenzijdige en vooral positieve informatie kreeg te horen vanuit Wind in Wijchen. Om de gemeente ook de andere kant mee te geven, is gebruik gemaakt van de inspreekmogelijkheid tijdens deze commissievergadering. Dit gaat vergezeld van een uitnodiging vanuit de omwonenden om in gesprek te gaan, zoals ook met Wind in Wijchen in gesprek is gegaan.

De groep omwonenden wil graag een aantal zaken onder de aandacht brengen. Bij de uitreiking van het taxatierapport werd medegedeeld, dat voor een tiphoogte van 180 meter wordt geopteerd in plaats van de hoogte van 150 meter die bij de omwonenden bekend was. In de vergadering van 7 januari jl., is zelfs gesproken over 185 meter.

Uit de suggestieve vraagstelling bij de enquête, komt volgens de groep omwonenden een vertekend beeld van het percentage voorstanders. Dit zou 64 procent zijn en wordt gemakshalve vertaald naar de gewenste twee derde meerderheid, die volgens de Gedragscode nodig is. Tijdens de vergadering van 7 januari 2021 gaf de ambtenaar als antwoord op de vraag of hogere windmolens meer of minder geluid produceren, aan dat hogere windmolens doorgaans minder geluid maken. In het taxatierapport wordt echter aangegeven, dat hogere windmolens méér geluid maken.

De berekende grens van de maximaal gemiddeld toelaatbare geluidsbelasting ligt voor de woningen aan de Ficarystraat op enkele meters voor hun woning. Het plan is nu, dat de windmolens hoger worden dan eerder is gecommuniceerd en dat de Wijchense kant wordt volgebouwd met industriepanden. De onderzoekster die betrokken was bij de draagvlakenquête was tijdens de uitvoering niet aanwezig. Deze absentie kan volgens de groep omwonenden hebben geleid tot een vertekende beeldvorming van wat er speelt bij de omwonenden.

De zorgen met betrekking tot de gezondheid, zijn meerdere keren bij Wind in Wijchen neergelegd. Dit is recent nog gebeurd naar aanleiding van het tv-programma ‘EenVandaag’ over de gezondheidsrisico’s vanwege windmolens. Het antwoord was “dat iedereen overal wel iets van vindt en dat het toch alleen om geld en politiek gaat.” De omwonenden zijn ‘buitenmensen’ waardoor zij naar verwachting continue hinder zullen ervaren van de windmolens in hun woonomgeving.

Omwonenden vragen de gemeente om hun belangen serieus te nemen en uit te gaan van de transparante draagvlakpeiling, die inmiddels aan de gemeente is overlegd. Daarnaast roept de groep omwonenden op om nu én in de toekomst geen enkel risico te nemen met betrekking tot de gezondheid.

Inspreker geeft desgevraagd aan, dat hij inspreekt namens een kleinere groep omwonenden, verdeeld over negen adressen. Deze groep heeft het voortouw genomen om alsnog een reactie te geven op de plannen van Wind in Wijchen. Dit zijn adressen in zowel Beuningen, als Wijchen. De groep heeft álle adressen bezocht in het kader van de draagvlakpeiling, waarvan de resultaten inmiddels bij de gemeente bekend zijn.

Inspreker 2 - De heer P.A. de Lange (Vos & De Lange Advocaten)

Inspreker geeft aan, dat het college recent heeft besloten in principe medewerking te verlenen aan de komst van een windpark bij Bijsterhuizen. Spreker benoemt een aantal juridische aspecten in dit kader.

Op de eerste plaats mag een windpark volgens de Europese strategische milieubeoordelingsrichtlijn (SMB-richtlijn) slechts dán gerealiseerd worden indien vooraf en met wetenschappelijke zekerheid is vastgesteld dat de gezondheid van de mens en diens leefomgeving wordt beschermd of verbeterd. Spreker heeft geen onderzoek gezien waaruit dit blijkt.

Ten tweede, zijn de normen voor het windpark te vinden in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling voor het Nederlandse recht. Het Europese Hof van Justitie heeft in een uitspraak van 25 juni 2020 geconcludeerd, dat dergelijke regelingen vooraf getoetst dienen te zijn via een plan-MER. Dit is in deze situatie echter niet gebeurd. Op dit moment zijn er in Nederland geen deugdelijke normen om kaders te stellen voor een windturbinepark. De Raad van State buigt zich hier nog over op dit moment. De situatie van nu is, dat er niet vergund kan worden.

Ten derde, is een vergunning voor een windpark schaars. De vaste rechtspraak is, dat aan de verdeling daarvan, zwaarwegende eisen gesteld moeten worden met name op het punt van een transparante procedure en een reële mogelijkheid tot mededinging ten behoeve van alle potentiële gegadigden. Iedereen moet in het kader van economische mededinging een gelijk speelveld en gelijke kansen hebben gekregen om voor een dergelijke vergunning in aanmerking te kunnen komen. Spreker heeft een dergelijke procedure ten aanzien van het plan in Wijchen-Beuningen niet gezien. Hij concludeert derhalve strijdigheid met het mededingingsrecht. Derhalve is dit onrechtmatig.

Ten vierde, wijst spreker op het Verdrag van Aarhus. Dit is, in relatie tot richtlijn 2011/92 van toepassing. De richtlijn is opgesteld om bij te dragen aan de bescherming van het recht om een milieu te leven dat passend is voor de persoonlijke gezondheid en het welzijn van de mens. Dat verreist tijdelijke inspraak, participatie en concrete informatie. Hiervan is in deze casus geen blijk gegeven.

Ten vijfde, zijn er drie gevoelige objecten in het project als molenaarswoning aangemerkt. Dat is voor een windpark van drie turbines geen reëel aantal. Het is gekunsteld en niet toegelaten.

Tenslotte wordt geschermd met een enquête, terwijl transparant en onafhankelijk onderzoek uitkomsten laat zien die volkomen haaks staan op de uitkomsten van de enquête. Verder verwijst spreker naar zijn brief van 4 januari 2021 aan het college en aan de fractievoorzitters. Ook feitelijk zetten diverse andere ontwikkelingen het plangebied behoorlijk onder druk. Spreker verwijst naar de uitbreiding van de industrie in Bijsterhuizen, de mogelijke komst van windturbines in Beuningen en een zonnepark in Beuningen. Spreker acht dit alles te veel van het goede.

Spreker concludeert dat het principebesluit in strijd is met dwingende rechtsregels, dat het deugdelijke grondslag mist en dat het plan ten aanzien van mogelijke feitelijke ontwikkelingen, onvoldoende op alle merites is beoordeeld. Ook de weergave van de feiten is onjuist, aldus spreker.

Reacties raadsfracties

De heer Gatzen vraagt of de heer De Lange met diens cliënten heeft besproken wat er gaat gebeuren wanneer de raad tegen het voorliggende raadsvoorstel stemt en de initiatiefnemers het plan indienen bij de provincie.

De heer De Lange heeft geschetst hoe de Europese wetgever naar het dossier kijkt. Uiteindelijk gaat de Raad van State daarover en niet de gemeente, het Rijk of de provincie. Mogelijk doelt de heer Gatzen op verlies van leges wanneer bijvoorbeeld een provinciaal inpassingsplan wordt gerealiseerd, maar dit kan nooit contrair gaan aan de uitspraken van de Raad van State.

De heer Verharen vraagt of er in Nederland windparken zijn, die hebben gereageerd naar aanleiding van de wetgeving waar de heer De Lange aan refereert.

Inspreker geeft aan dat diens achterban uit ongeveer 140 windparken in Nederland bestaat. En een aantal zonneparken waar dit speelt. De Raad van State heeft op 14 januari jl. besloten een dossier voor een windpark in Gelderland aan te houden, in afwachting van de beoordeling van de gevolgen van de Europese uitspraak voor het Nederlands recht. Spreker heeft hier zelf ook een procedure voor lopen met betrekking tot de gemeente Houten en moet vóór 31 januari diens visie hierop geven, waarna een extra zitting zal volgen over de uitleg van het arrest. Spreker verwacht dat óf de Raad van State de verleende vergunningen gaat vernietigen óf er zullen prejudiciële vragen worden gesteld aan het Europese Hof om te kijken of de Nederlandse situatie überhaupt door de beugel kan.

De heer Derksen vraagt hoe de heer De Lange aankijkt tegen de reactie van de behandelend ambtenaar tijdens de informatiebijeenkomst, die aangeeft dat enkele bezwaren van de heer De Lange prematuur zijn en dat deze in een latere fase aan de orde komen, zoals de volledige milieueffectrapportage. Daarnaast meent spreker dat het feit dat niemand anders met een plan is gekomen, niet betekent dat er geen vrije mededinging is geweest.

Inspreker reageert dat iedereen een plan kan maken, maar dat de gemeente, als bevoegd gezag, de rechtsplicht heeft om een gelijk speelveld te bieden voor iedereen die wil meedoen. De gemeente moet een plan opstellen waarin de procedure wordt uiteengezet, alsmede de wijze waarop de vergunningen uiteindelijk toebedeeld zullen worden. Deze volgorde kan niet worden omgekeerd. Het initiatief in dezen ligt bij de gemeente.

Desgevraagd meldt inspreker niet bekend te zijn met de lokale Gedragscode. Hij kent het Europees recht en het nationaal recht op het gebied van mededinging. Juridisch is op die niveaus voorgeschreven dat het bevoegd gezag een gelijk speelveld moet creëren.

De heer Derksen vraagt zich af of bepaalde punten die de inspreker inbrengt, inderdaad niet wat prematuur zijn. Hij duidt met name op de milieueffectrapportage die in een later stadium aan de orde komt, aldus de behandelend ambtenaar.

Inspreker antwoordt dat dit berust op een misvatting. Bij veel projecten die worden gerealiseerd, heeft een plan-MER en/of een project-MER plaatsgevonden. Het gaat erom, dat de normen voor de realisatie en exploitatie van een windmolenpark vastliggen in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling. Dit zijn plannen en programma's in de zin van de strategische milieubeoordelingsrichtlijn die zelf aan plan-MER onderworpen zijn. Het antwoord van de ambtenaar is daarom onjuist, omdat dat ziet op een reguliere plan-MER, terwijl dit gaat over de plan-MER ten aanzien van het Activiteitenbesluit en het projectbesluit zélf.

Spreker verwijst naar de actuele stand van zaken waarbij de Raad van State op dit moment vergunningverleningen en aanvragen in de toetsing aanhoudt in afwachting van de uitkomsten van de discussie rondom de uitspraken over Europees recht.

De heer Verharen verwijst naar de XL-windturbines van 230 meter in Beuningen. Spreker vraagt of de heer De Lange hierbij is betrokken.

Inspreker bevestigt dat dit inderdaad het geval is.

Inspreker 3 – Mevrouw E. Jaspers (namens Wind in Wijchen)

Mevrouw Jaspers geeft aan, dat Wind in Wijchen in 2014 met vijf lokale ondernemers een visie heeft opgesteld, het windmolenplan. Wind in Wijchen wil een bijdrage leveren aan de energietransitie in het belang van toekomstige generaties. Immers, vooral vol-

gende generaties zullen ernstig last krijgen van het wereldwijde klimaatprobleem.

Wind in Wijchen heeft veel informatie verstrekt aan direct omwonenden en andere geïnteresseerden. Zo heeft Wind in Wijchen zes informatieavonden verzorgd in Zaal Verploegen en twee bij Sterrebosch. Daarnaast zijn vier duurzaamheidsmarkten in het centrum georganiseerd, hebben tientallen keukentafelgesprekken plaatsgevonden met direct omwonenden, zijn fracties herhaaldelijk bezocht en geïnformeerd, is de Leefbaarheidsgroep Woezik uitgenodigd voor diverse bijeenkomsten, is een rondleiding langs de molens in Nijmegen georganiseerd en is een circustent opgezet in de kasteeltuin, waar iedere Wijchenaar zich kon laten informeren over het windmolenpark. Mochten hierbij belanghebbenden zijn vergeten, dan is dit niet bewust gebeurd. Bovendien was er nog de openbare digitale informatie en berichtgeving in diverse kranten over de plannen van Wind in Wijchen.

Het doel van Wind in Wijchen is nog steeds hetzelfde als van de gemeenteraad: samen naar een duurzaam Wijchen. Wind in Wijchen is de enige partij die nog geloofde in een windmolenplan binnen de Gedragscode van Wijchen. Wijchen moet volgens Wind in Wijchen de maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen om substantieel bij te dragen aan de energietransitie. Het gaat nu niet meer om mooie woorden en plannen schrijven; het gaat nu om daden.

Bijsterhuizen is een goede locatie voor het plaatsen van windmolens. De organisatie heeft dit uitgebreid onderzocht. Niet alleen de omwonenden binnen een straal van één kilometer zijn hierbij erg belangrijk, maar ook andere personen in en buiten de gemeente Wijchen mogen een mening hebben over het project. Niet iedereen zal tevreden zijn met het plan van Wind in Wijchen. Er is echter een breder maatschappelijk doel mee gebaat. Er zijn regels in Nederland om geleden schade te compenseren.

Wind in Wijchen heeft een buurtaanbod gedaan binnen een straal van één kilometer; dat is méér dan in soortgelijke projecten gebruikelijk is. In het plan is duidelijk aangegeven wat het financiële voordeel is voor de gemeente, voor de omwonenden, maar ook voor degenen die willen participeren in het project. Wind in Wijchen wil de overlast voor de omwonenden zoveel mogelijk trachten te beperken. Dit streven acht Wind in Wijchen belangrijker dan geld. Zo streeft de organisatie bijvoorbeeld naar nul uren slagschaduw op de woningen.

Het draagvlakonderzoek is in samenspraak met de gemeente uitgevoerd en heeft geheel volgens de regels van de Gedragscode plaatsgevonden. Ook de omwonenden uit de gemeente Wijchen zijn hierbij betrokken. De gestelde vragen zijn afgestemd met - en goedgekeurd door - de gemeente. De organisatie heeft veel tijd genomen voor de voorbereiding van de draagvlakpeiling. Er is vooral veel tijd gestoken in gesprekken met de buurt, met als resultaat de uitkomst van het draagvlakonderzoek, zoals bij de raad bekend.

Wind in Wijchen heeft het project de afgelopen jaren zo goed mogelijk voorbereid in lijn met de Gedragscode. Wat betreft de tiphoogte is dit nog niet gelukt. Met een tiphoogte van 150 meter is het project slecht uitvoerbaar. Het is lastig turbines te kopen met een tiphoogte van 150 meter en ook door de verlaging van de SDE-bijdrage wordt de financiering dan lastig. Wind in Wijchen vraagt daarom om af te wijken wat dit betreft en de tiphoogte op te rekken tot 185 meter. Het voordeel is, dat op deze locatie méér energie kan worden opgewekt op deze locatie en op die manier een grotere bijdrage kan worden geleverd aan de nieuwe energievoorziening voor Wijchen.

De provincie vraagt om een principestandpunt in te nemen. Dit is een belangrijke stap in de besluitvorming over het bestemmingsplan en de vergunningverlening in Wijchen. Als de gemeente het besluit niet neemt, is de provincie aan zet.

Wind in Wijchen vindt het belangrijk om op een zo lokaal mogelijke manier de vergunning te kunnen behandelen. Het inzichtelijk maken van de milieueffecten en de gezondheidsrisico’s, het opstellen van de MER, de bestemmingsplanwijziging en de aanvraag van de vergunning volgen later in 2021. Al met al is dit de eerste grote stap.

Reacties raadsfracties

De heer Verharen informeert naar een terugkoppeling van het draagvlakonderzoek naar de bewoners.

Inspreker geeft aan, dat Wind in Wijchen eind september 2020 de terugkoppeling heeft verzorgd naar alle bewoners; zij hebben de resultaten van het draagvlakonderzoek ontvangen per e-mail. De organisatie heeft naar aanleiding daarvan twee reacties ontvangen van omwonenden. Deze reacties betroffen de taxatiewaarde. De organisatie komt daar bij betrokken personen individueel op terug.

De heer Verharen concludeert dat de reactie eind december jl. niet verwacht werd door Wind in Wijchen.

Inspreker bevestigt dat dit inderdaad een complete 'verrassing' was.

De heer Derksen merkt op, dat de reactie eind december 2020 wordt gedeeld door negen van de 25 perceeleigenaren. Dat is 36 procent van de omwonenden. Spreker vraagt of die negen personen degenen zijn die van meet af aan al niet enthousiast waren en wil graag weten of Wind in Wijchen contact heeft met deze negen perceeleigenaren.

Inspreker geeft aan, dat deze negen adressen geen reactie hebben gegeven naar aanleiding van het draagvlakonderzoek. Spreker weet niet wie voor of tegen hebben gestemd. Men is gevraagd om met "Ja", "Nee" of "Neutraal" te reageren. Het draagvlakonderzoek door Wind in Wijchen bevatte andere vragen. De uitkomst hiervan is bij de raad bekend.

Eerste termijn

De heer Van Galen stelt dat het met de huidige stand van de techniek, in een streven naar duurzaamheid noodzakelijk is om windenergie meer toe te passen. Dit vloeit ook voort uit het gegeven dat er nog onvoldoende betaalbare alternatieven beschikbaar zijn en er bestaat een grote disbalans tussen zonne-energie en windenergie. Dit blijkt ook uit de voorlopige regionale energiestrategie, RES. De duurzaamheidsplannen gaan uit van het huidige gebruik, maar bijvoorbeeld door de transitie naar elektrische auto's, zal de vraag naar stroom enorm gaan toenemen. Er moet daarom op een andere manier naar duurzaamheidsplannen worden gekeken. De fractie geeft aan, dat het van groot belang is te poulen in kabels, maar ook in soorten energie en in opwekken en afnemen van energie. Deze mogelijkheden moeten worden geboden. De fractie vraagt of het college ook de plannen steunt voor zonne-energie en waterstof.

D66 vindt dat een goed plan voorligt dat aangeeft hoe het zou kunnen en moeten. Het zorgt voor een betere balans. De intentie is gericht op een combinatie met zonne-energie en waterstof. De ligging bij het grootste bedrijventerrein van Gelderland maakt dat er weinig afstand bestaat tussen opwekking en gebruik. De ligging maakt dat de impact op bewoning aanwezig is, maar zeer gering blijft. Bovendien geeft het project veel ruimte aan lokale participatie. D66 vindt het tijdsverloop echter jammer. Dat het zo lang heeft geduurd is onder andere het gevolg van de beknellende en beperkende Gedragscode. De fractie acht de initiatiefnemers te prijzen dat ze desondanks hebben doorgezet.

Er wordt nu één uitzondering voorgesteld, namelijk het verhogen van de tiphoogte van 150 naar 185 meter. Nu afwijken, gezien de argumentatie van ook het college, zal een precedentwerking hebben op een evaluatie of een wijziging van de Gedragscode zelf.

D66 waardeert het zeer, dat de initiatiefnemers de inwoners die in de gemeente Wijchen wonen hetzelfde behandelt als inwoners van de gemeente Beuningen, hoewel zij daar formeel niet toe verplicht zijn. De fractie vraagt hoe het college ervoor gaat zorgen, dat Wijchen wordt meegenomen in de Beuningse plannen.

De raad heeft onlangs een schrijven van Vos & De Lange Advocatenbureau ontvangen. Volgens spreker komen veel zaken zoals benoemd in deze brief in een latere fase aan de orde. Het blijft tevens altijd nog mogelijk om bezwaar aan te tekenen. De redenering dat er een MER voorafgaande aan de MER moet zijn, vindt spreker vreemd. De raad is door zowel de initiatiefnemer, als de onderzoekster geïnformeerd en het draagvlakonderzoek is zeer zorgvuldig uitgevoerd. Vooralsnog beschouwt de fractie dit als de basis. Er wordt

nu beweerd, dat de getallen anders zouden zijn. De fractie vraagt om hier zorgvuldig naar te kijken en te bezien of er afdoende basis is om een volgende fase in te gaan. Hetzelfde geldt voor de overige punten die zijn aangehaald door de heer De Lange. Een goede risicoanalyse is altijd op z'n plaats. Tegelijkertijd heeft iedereen de mogelijkheid om bezwaar te maken langs de formele weg.

De fractie vindt het zeer opmerkelijk dat een advocatenkantoor zich niet aan de wet houdt. Het verwerken en verspreiden van persoonsgegevens uit de enquête is in strijd met de AVG. Een dergelijk datalek kan ernstige gevolgen hebben, temeer omdat binnen de kleine gemeenschap psychosociale druk wordt uitgeoefend op voorstanders en wellicht gebeurt dit andersom ook. Het bekend maken van voor- en tegenstanders kan een grote impact hebben op de persoonlijke levenssfeer van betrokken. Dit datalek moet daarom gemeld worden bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Dit zal een bevoegd gezag moeten doen. Spreker suggereert dat het college dit oppakt of de voorzitter van de gemeenteraad.

De fractie steunt de plannen voor de drie windmolens. D66 respecteert de keuze van de initiatiefnemers om dit met één uitzondering binnen de Gedragscode te willen doen. In deze fase vindt de fractie het geen goed idee als de raad het plan zou torpederen. Het gevolg zou zijn, dat niet de gemeente, maar de provincie aan zet is. In die situatie wordt de invloed van en de compensatie voor omwonenden een stuk minder. Wel vindt de fractie dat de Gedragscode zo snel mogelijk geëvalueerd moet worden. Het streven moet zijn om samen met Beuningen een gezamenlijke afgewogen code op te stellen.

De heer Verharen geeft aan, dat Kernachtig Wijchen voorstander is van windmolens op Bijsterhuizen, op voorwaarde dat de initiatiefnemer de Gedragscode Windenergie volgt. Uit de beslisnota en de bijlage, blijkt dit inderdaad het geval te zijn. De fractie heeft alle vertrouwen in de kwaliteit van deze stukken en daarmee ook in de draagvlakpeiling. Wel hoort de fractie graag de reactie van het college over de recente brief van advocaat De Lange en de leefbaarheidsgroep Woezik. Kernachtig Wijchen kan zich grotendeels vinden in de reactie van D66 op het advocatenbureau.

Met de beoogde uitbreiding van industriepark Bijsterhuizen komen de windturbines op het industrieterrein zelf te staan. De fractie is een groot voorstander van windmolens op industrieterreinen. Ruim twee derde deel van de energie in Nederland wordt gebruikt door bedrijven. De windmolens en de plannen voor zon- en waterstofenergie passen goed in het toekomstbeeld van het energielandschap Bijsterhuizen. De fractie verzoekt het college om ervoor te zorgen dat alle nieuwe daken in Bijsterhuizen vol gelegd worden met zonnepanelen.

Dat de Gedragscode werkt, blijkt - aldus de fractie - uit alle stukken bij voorliggende beslisnota. Het loslaten van de maximale tiphoogte heeft te maken met de ontwikkelingen in de afgelopen vijf jaar in heel Nederland. Voor zover de fractie dit heeft kunnen achterhalen, hebben de windmolens die tegenwoordig worden geplaatst, een tiphoogte van ruim tweehonderd meter. In dit geval gaat het over 180 tot 185 meter. Deze toename in hoogte is een gevolg van het verlagen van de SDE-subsidie en nodig om een rendabele businesscase te kunnen maken.

Dat er toch nog enige discussie bestaat over het plan, is voor de fractie begrijpelijk. Daar waar mogelijk, moet dit worden meegenomen in de vele stappen en procedures die zullen volgen.

Er is door Wind in Wijchen veel tijd en energie geïnvesteerd in het voorliggende plan. De fractie gaat ervan uit, dat de provincie de verdere bevoegdheden aan Wijchen wil overdragen. Als dit niet het geval is, dan zal dit waarschijnlijk negatief uitpakken voor zaken die via de Gedragscode zijn gerealiseerd, naar verwachting van Kernachtig Wijchen. Te denken valt aan de cirkel rondom een windmolen van één kilometer, terwijl de provincie doorgaans circa vierhonderd meter hanteert. Afwijkingen zijn er ook ten aanzien van de maximale tiphoogte en de extra financiële bijdrage, zoals dit in de Gedragscode zijn geregeld.

Kernachtig Wijchen roept het college op de Gedragscode regionaal onder de aandacht te

brengen en dan met name bij buurgemeente Beuningen omdat die gemeente plannen heeft om XL-windmolens met een tiphoogte van 230 meter nabij Bergharen te plaatsen.

De heer Gatzen meent dat windmolenprojecten de lastigste dossiers zijn om als raadslid te behandelen. Windmolens zijn echter wel noodzakelijk voor de toekomst en de energietransitie, maar het gaat ook over de aantasting van de woonomgeving voor een aantal inwoners. Op dit moment kunnen gemeenten de energietransitie niet realiseren zonder de inzet van windmolens. Er zullen altijd tegenstanders zijn. Daartoe dient de Gedragscode ook.

Als de raad instemt met voorliggend voorstel, dan betekent dit, dat de raad zich nog steeds bewust is van de impact voor omwonenden. Het is in deze fase niet aan de raad om de wetgeving te toetsen. Er is voor de tegenstanders voldoende ruimte om bezwaar te maken.

Het is wel aan de raad om te beoordelen of de Gedragscode voldoende is toegepast. Daarbij vallen twee zaken op, namelijk de tiphoogte en de draagvlakmeting. Het verschil tussen 65 procent en twee derde is in feite één huishouden. De PvdA vindt dit verschil acceptabel. Op dit moment acht de fractie de Gedragscode voldoende toegepast om met het voorliggende plan de volgende fase in te kunnen gaan.

De heer De Kievit geeft aan, dat een raadsvoorstel altijd twee kanten heeft: het algemeen belang en het belang van de direct omwonenden. De raad heeft duidelijke kaders meegegeven aan de initiatiefnemers. Deze kaders zijn verwoord in de Gedragscode. Wind in Wijchen heeft zich qua inhoud en procedure aan alle richtlijnen en procedures gehouden behoudens één uitzondering, zijnde de tiphoogte. Uit gesprekken met omwonenden is gebleken, dat ook zij akkoord gaan met een tiphoogte van 185 in plaats van 150 meter.

Tot de brief van het advocatenbureau en het artikel in 'De Wegwijs' zag het er eigenlijk goed uit. Sociaal Wijchen vindt het niet netjes van het advocatenbureau dat een lijstje is meegestuurd met de namen van voor- en tegenstanders. Dit is reeds aangegeven door D66.

Het artikel in De Wegwijs betoogt dat het draagvlakonderzoek niet accuraat is uitgevoerd. Sociaal Wijchen gaat ervan uit dat het draagvlakonderzoek wèl accuraat is uitgevoerd.

Met de drie windturbines wordt voldoende stroom opgewekt om circa achtduizend huishoudens van stroom te voorzien. Wijchen telt momenteel circa 17.800 huishoudens. De drie windmolens kunnen dus circa 45 procent van de Wijchense huishoudens van stroom gezien. Dit is een grote stap in de gemeentelijke ambitie om in 2040 energieneutraal te zijn. Sociaal Wijchen is daarom voorstander van het project.

Mevrouw Peters-Vroom complimenteert de ondernemers van Wind in Wijchen. Zij hebben jarenlang gewerkt aan het voorliggende plan. De stappen van de Gedragscode zijn zorgvuldig doorlopen. Het plan is een goede stap in de duurzaamheidsambitie van de gemeente Wijchen. Door de integratie met waterstof, wordt Bijsterhuizen mogelijk nóg aantrekkelijker voor bedrijfsvestiging. De VVD is groot voorstander geweest van de invoering van de Gedragscode. De fractie is van mening dat de code de belangen van de direct omwonenden dient. Als de Gedragscode wordt gevolgd en de direct omwonenden zijn hiermee akkoord, dan gaat ook de VVD akkoord. Het draagvlak is onderzocht én aangetoond. De initiatiefnemer heeft hiervoor een onderzoekster ingehuurd. Het onderzoek ziet er zorgvuldig uit. Tot zover is alles akkoord.

In het e-mailbericht dat een ander onderzoeksresultaat meldt, wordt gesuggereerd dat er helemaal geen draagvlak bestaat. De fractie vraagt of het college een duidelijke onderbouwing kan bieden zodat de raad weet hoe dit geïnterpreteerd moet worden en welk onderzoek de raad zou moeten geloven. Gezien het belang hiervan, mogen hier geen misverstanden over bestaan of ontstaan. De VVD begrijpt het standpunt van Wind in Wijchen om af te wijken wat betreft de tiphoogte. De fractie kan hiermee instemmen.

De heer De Wildt geeft aan, dat hoge windmolens méér geluid produceren dan lage

windmolens. De betrokken ambtenaar stelt het tegenovergestelde. De VVD heeft ook op dit punt behoefte aan opheldering door het college. Ook hoort de fractie graag de reactie van het college op de brief van advocaat De Lange.

De heer Van 't Schip dankt de insprekers voor de extra informatie.

De drie beoogde windmolens wijken af van de Gedragscode windenergie, waarin 150 meter hoogte is toegestaan. De raad wordt gevraagd om toestemming te geven om hiervan af te wijken. De fractie vraagt waarom er überhaupt een Gedragscode is, als hier niet aan hoeft te worden vastgehouden. Om te kunnen afwijken, zal de Gedragscode - volgens de fractie - eerst aangepast moeten worden teneinde precedentvorming te voorkomen. Ook is de fractie van mening dat het draagvlakonderzoek opnieuw uitgevoerd moet worden, daar dit uit 2017 dateert en uitgaat van een tiphoogte van 150 meter.

Uit de brief van de advocaat van omwonenden, blijkt dat het draagvlak volledig is weggevaagd en tevens dat er niet is voldaan aan de onderzoeksvolgorde. De fractie acht dit "sterke tegenwind die niet bijdraagt aan de acceptatie van welke partij dan ook". Indien de advocaat gelijk heeft, dan kan de gemeente behoorlijke proceskosten tegemoetzien op conto van de gemeente en níet van de provincie, daar waar de gemeente bij goedkeuring de verantwoordelijkheid van de provincie heeft overgenomen.

Het totale traject heeft veel te lang geduurd. Het lijkt de fractie verstandiger om het huidige besluit uit te stellen en meer stakeholders te betrekken. Ook lijkt het de fractie beter om het draagvlakonderzoek opnieuw uit te voeren, maar ditmaal door de gemeente zelf. Wijchen Lokaal hecht sterk aan de mening van de inwoners, maar dit moet wel op de juiste manier en tijd gevraagd worden met correcte, actuele en onderbouwde informatie.

Wat tot nu toe als onbelangrijk worden ervaren of wat onderbelicht is gebleven, kan in de toekomst een showstopper worden. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om milieuonderzoek en archeologisch onderzoek, laagvliegend luchtverkeer, storingen op radarsystemen en de gezondheidsrisico's voor de omwonenden.

Het draagvlak van Nederlanders wat betreft windmolens gaat sterk achteruit. De huidige discussie in Wijchen bevestigt deze ontwikkeling. De fractie is van mening dat er geen windmolens moeten komen, maar dat moet worden gezocht naar alternatieven. De fractie hoort graag hoe andere fracties aankijken tegen uitstel, dan wel afstel en het overdoen van het projectvoorstel. Voorts vraagt de fractie wat het college vindt van de brief van de advocaat en informeert naar de impact hiervan op het windproject. In de brief van de Leefbaarheidsgroep Woezik staan nogal wat bedenkingen met betrekking tot de uitvoering van de gevolgde processtappen.

De heer Van Wanroij dankt de insprekers voor hune input. Het CDA complimenteert Wind in Wijchen met het voorliggende plan en met het proces dat is gelopen. Wind in Wijchen heeft niet altijd de wind mee gehad, maar heeft toch volgehouden, hetgeen getuigt van ware motivatie. Het plan ziet er – naar mening van het CDA - goed uit. Het plan voldoet - met uitzondering van de tiphoogte - aan de Gedragscode, zoals deze in 2016 is vastgesteld door de raad. Er is veel aandacht besteed aan het creëren van draagvlak. Er zijn zelfs veertien woningen uit Beuningen hierin betrokken en er is uitgebreid ruimte geboden voor participatie. De omgeving kan meedoen met het project en meeprofiteren van de voordelen hiervan.

Uit de draagvlakpeiling van Wind in Wijchen blijkt – als dit nog klopt - dat er een twee derde meerderheid onder direct omwonenden bestaat, uitgaande van een straal van één kilometer. Dit is een belangrijke voorwaarde voor het initiatief conform de Gedragscode. De recente informatie uit De Wegwijs geeft een ander beeld van het draagvlak en suggereert het tegendeel. Het CDA vraagt zich af waar de raad nu vanuit moet gaan.

Het CDA kan zich vinden in de argumentatie van het college dat molens van 150 meter inmiddels zijn achterhaald en feit is, dat molens van 185 meter meer energie opwekken. Andere aspecten die het plan - volgens het CDA - tot een goed plan maken, zijn de situering nabij een industriegebied, de combinatie met een zonnepark, het feit dat bedrijven

op Bijsterhuizen direct groene energie kunnen afnemen en de realisatie van een waterstoftankstation op Bijsterhuizen.

De vergadering wordt kort geschorst ter voorbereiding op de beantwoording door het college.

De vergadering wordt hervat.

Reactie college

De heer Burgers dankt de insprekers voor hun input. De wethouder heeft begrip voor de zorgen van omwonenden, zoals verwoord door de heer De Wildt. Er moet ook oog zijn voor bewoners die niet of minder enthousiast zijn over het plan. Mevrouw Jaspers schetste het langdurige traject dat Wind in Wijchen heeft gelopen. De heer De Lange schetst het juridisch perspectief.

De wethouder beantwoordt per fractie de ingebrachte vragen.

D66 gaf aan, dat Wind in Wijchen ook de bewoners van Beuningen betrekt bij de plannen. De Gedragscode zou dan ook gelden voor de duizend meter aan de kant van Beuningen. De Gedragscode wordt momenteel geëvalueerd. De volgende stap is om dit in de regio te bezien in een streven naar één Gedragscode. Deze stap is reeds afgesproken in de RES.

Wind in Wijchen heeft ervoor gezorgd dat alle gezette stappen in overeenstemming zijn met de Gedragscode. Het draagvlakonderzoek dat zij aan het college hebben aangeboden, is daarin een belangrijk element. Het college is sterk betrokken geweest bij dit onderzoek, bijvoorbeeld wat betreft de juiste formulering van de vraagstelling om tot een kwalitatief goed onderzoek te kunnen komen. Het college heeft dan ook geoordeeld dat het draagvlakonderzoek van Wind in Wijchen zorgvuldig is gebeurd. De gemeente is niet betrokken geweest bij het andere draagvlakonderzoek en kan dit onderzoek dan ook niet beoordelen.

In de verdere uitwerking van het plan – door de gemeente Wijchen of de provincie - zullen betrokken partijen zich moeten houden aan de wettelijke regelgeving. Wat in de projectbeschrijving is weergegeven, wil de gemeente samen met de initiatiefnemer en de omwonenden zo goed mogelijk uitwerken. De gemeente is partner van de direct omwonenden.

Wind in Wijchen heeft een quick-scan-MER uitvoert en dit resulteert in een positief oordeel over de haalbaarheid van het plan. Die MER moet verder worden uitgewerkt. Uiteindelijk zal ook de raad haar fiat moeten geven voor de bestemmingsplanprocedure en de ruimtelijke procedures.

De wethouder heeft uitgebreid gesproken met de Leefbaarheidsgroep Woezik over hun zorg wat betreft de juiste uitvoering van alle stappen. Het college heeft geoordeeld dat Wind in Wijchen keurig invulling heeft gegeven aan de twaalf punten die de Leefbaarheidsgroep had opgesteld.

Wijchen Lokaal pleit voor afstel of uitstel. Om de volgende stap te zetten, is er voor Wind in Wijchen geen uitstel mogelijk. Het wordt dan voor Wind in Wijchen veel interessanter om het bevoegd gezag bij de provincie te leggen, maar het gevolg is dat de gemeente dan de regie uit handen geeft. In de beleving van het college, worden de omwonenden daarmee flink tekortgedaan.

De heer Van Galen vraagt of het college kan toezeggen dat in de planvorming letterlijk en figuurlijk ruimte in het gebied is voor plannen voor een zonnepark en waterstofenergie. Voorts vraagt D66 te reageren op de stelling inzake een verwijtbaar datalek.

Wethouder Burgers geeft aan, dat de discussie op dit moment niet is gericht op zonne-energie en waterstof. Het college gelooft evenwel dat hier ruimte voor bestaat, maar dit moet nog uit nader onderzoek blijken. Er wordt nu besloten over de drie windturbines.

De wethouder zal terugkomen op de vraag wie het issue inzake het datalek zal oppakken.

Mevrouw Peters-Vroom refereert aan de opmerking van de heer De Wildt dat uit onderzoek blijkt dat hogere windmolens méér geluidsoverlast geven, terwijl de betrokken ambtenaar het tegenovergestelde aangaf. Spreker informeert naar de feiten.

Wethouder Burgers legt uit, dat dit afhankelijk is van het type windturbine. De uitvoering wordt uiteindelijk begrensd door de vastgestelde normen. Dit zal blijken bij de uitwerking van de MER.

De heer Van 't Schip verwijst naar de brief van de advocaat en vraagt wat de impact op het windproject zou kunnen zijn. Hij denkt hierbij aan vertraging of proceskosten.

Wethouder Burgers antwoordt dat deze brief is gericht op de wet- en regelgeving. De gemeente moet binnen deze kaders werken omdat het project anders niet doorgaat. Daarom heeft Wind in Wijchen de quick scan uitgevoerd. Zij geloven erin dat het plan uitvoerbaar is.

Tweede termijn

De heer Van Wanroij maakt uit de bijdragen op, dat er veel gelijkgestemdheid bestaat met de reactie van het CDA. De fractie vraagt zich af hoe Wijchen Lokaal denkt zonder windmolens Wijchen energieneutraal te kunnen maken in 2040.

De heer Van 't Schip geeft aan, dat Wijchen Lokaal ervoor pleit om naar alternatieven te zoeken zoals energie elders opwekken en niet in de omgeving. Ook gebruik van waterstof biedt wellicht een goed alternatief.

De heer Van Wanroij wijst op de RES en de Wijchense energieopgave.

De heer Van 't Schip geeft aan, dat op zee uitstekend energie opgewekt kan worden. Verder laat hij deze materie graag over aan de specialisten.

De fractie pleit ervoor niet te veel te focussen op één oplossing. Spreker gelooft wel dat het draagvlakonderzoek in 2017 goed is verlopen, maar dit is door de aangepaste tiphoogte niet meer up-to-date. Desgevraagd geeft spreker aan dat Wijchen Lokaal windturbines in het algemeenheid niet ziet zitten, bijvoorbeeld vanwege de horizonvervuiling die dit meebrengt. De mening van de inwoners is erg belangrijk en de fractie heeft de indruk dat hun stem niet goed is meegenomen, zeker niet na de aanpassing van de tiphoogte.

De heer Verharen begrijpt dat Wijchen Lokaal voorstander is van windturbines mits de bewoners zich daarin kunnen vinden.

De heer Van 't Schip bevestigt deze conclusie.

De heer De Kievit wijst erop, dat de aanpassing van de tiphoogte is meegenomen in het draagvlakonderzoek.

Wethouder Burgers wijst erop, dat de draagvlakpeiling van augustus 2020 dateert en niet van 2017. In 2017 is een eerste fase draagvlakonderzoek gedaan. In fase twee is het definitieve draagvlakonderzoek gedaan. Dat laatste onderzoek is nu relevant.

Mevrouw Peters-Vroom legt uit, dat het er voor de VVD om gaat welke van deze twee onderzoeken betrouwbaar is. De fractie begrijpt uit de reactie van de wethouder dat het onderzoek van Wind in Wijchen betrouwbaar is. Het is echter zo'n belangrijk punt, dat spreker het punt mee terugneemt naar de fractie.

De heer Gatzen wijst erop, dat de raad aan de initiatiefnemers heeft gevraagd om een draagvlakonderzoek te doen.

De heer De Kievit constateert dat de meeste fracties het voorliggende plan steunen. Wanneer de gemeenteraad het voorstel niet steunt, dan kan Wind in Wijchen dit bij de provincie leggen. Vervolgens kan er met andere normen worden gerekend. Sociaal Wijchen wil de regie graag bij de gemeente houden.

De heer Gatzen hoort voldoende vertrouwen voor het voorliggende voorstel. Wat betreft het datalek, kan D66 zelf een melding maken via het klachtenformulier van de Autoriteit

Persoonsgegevens. Spreker vraagt of de heer Van Galen dit heeft gedaan.

De heer Verharen is blij dat de Gedragscode goed werkt, daar hier eerst nog vraagtekens bij werden gezet. De gemeente kreeg het verwijt dat ze het algemeen belang in de weg zou staan. Spreker geeft aan, dat het algemeen belang nu wel naar voren komt. Gezien de huidige situatie, kan de fractie instemmen met de aanpassing van de tiphoogte.

De fractie is blij te horen dat Wijchen Lokaal de plaatsing van windturbines kan ondersteunen, mits de meerderheid van de omwonenden daar ook achter staat.

De heer Van Galen heeft tot op heden geen melding gemaakt van het datalek. Het is gebruikelijk dat het bevoegd gezag hierin de eigen verantwoordelijkheid neemt. Spreker zal bij de betrokken partijen melden dat er wat D66 betreft actie moet worden ondernomen.

Sociaal Wijchen benadrukt en erkent het onderscheid tussen het individueel belang en het algemeen belang. Spreker constateert een grote mate van eensgezindheid over het plan als zodanig en over de afwijking van de tiphoogte. De fractie gaat vooralsnog uit van de validiteit van het draagvlakonderzoek, zoals aan de raad gepresenteerd door Wind in Wijchen. D66 is voorstander van de volgende stap en wil in die fase de grootst mogelijke zorgvuldigheid betrachten ten aanzien van de MER-procedure en de uitwerking.

De heer Van 't Schip neemt het voorliggende stuk mee naar het fractieberaad vanwege de nieuwe input tijdens de bespreking van heden.

De voorzitter roept Wijchen Lokaal op om uiterlijk op 25 januari een eventuele motie of amendement in te dienen. Doet de fractie dit niet, dan wordt het een hamerstuk in de aankomende raadsvergadering van 28 januari.

Conclusie / advies: De commissie adviseert de nota als bespreekstuk te agenderen voor de raadsvergadering als er een motie of amendement wordt ingediend.

8. 53372 Zienswijze op de GGD-Kaderbrief 2022, beslisnota

De voorzitter leidt de bespreking kort in. In de Kaderbrief formuleert de GGD de voorgenomen inhoudelijke en financiële kaders voor de conceptbegroting 2022. Zienswijzen van de gemeente worden meegenomen bij het opstellen van de conceptbegroting.

Eerste termijn

Mevrouw Zijlstra geeft aan, dat de GGD vooral in deze zware tijd voor de samenleving klaar staat en één van de belangrijkste partners van de gemeente is. De VVD kan zich vinden in voorliggende beslisnota. Wel heeft de fractie enkele vragen.

Ten eerste, vraagt de fractie of voorliggende zienswijze in lijn ligt met de zienswijzen van andere deelnemende gemeenten en hierin samen optrekt.

De huidige coronasituatie is van invloed op het wel en wee van de GGD. Dit kan vragen oproepen. De standaardactiviteiten rondom bestrijding van het virus worden vergoed door de rijksoverheid. De fractie informeert naar de gevolgschade, zoals een langdurig ziekteverzuim van een vast of flexibel teststraat-personeelslid die besmet zou raken. De fractie is van mening dat het Rijk ook in de nasleep van de virusbestrijding haar verantwoordelijkheid moet blijven dragen. De fractie hoort hiertoe graag een reactie van het college.

De heer Roosenboom meldt dat de PvdA van mening is dat voorliggende zienswijze getuigt van realiteitsbesef ten aanzien van de GGD: geen verdere uitzetting van de begroting, uitvoeren van bezuinigingen conform gemaakte afspraken, opname van Veilig Thuis in de begroting voor het gehele jaar en het beter aangeven van het onderscheid tussen uniforme en reguliere taken van de GGD. De PvdA stemt in met voorliggende nota.

Mevrouw Kuling complimenteert de GGD met de snelle inzet en de flexibiliteit in deze crisistijd. De VVD is trots op de vaccinatiestandplaatsen in Wijchen. De fractie acht de opzet van de GGD-Kaderbrief op zich goed, maar naar bepaalde punten moet wel kritisch

gekeken worden.

De VVD wil de begroting voor Veilig Thuis goed ingeschat zien. Door corona zijn er flinke gevolgen zichtbaar voor de veiligheid van een grote groep mensen. Het aantal acute meldingen is sinds de coronacrisis verviervoudigd. De VVD vraagt om een uitsplitsing van verplichte en facultatieve taken. De VVD roept de GGD op om dit op te pakken. De fractie zal kritisch blijven volgen of dit ook inderdaad gebeurt.

De VVD is het eens met de kritische punten in de zienswijze en kan instemmen met het voorliggende voorstel.

De heer Van Kuppeveld meldt dat Wijchen Lokaal instemt met voorliggende beslisnota. De fractie informeert naar de gemeentelijke bijdrage met betrekking tot het vinden van mogelijkheden om binnen de bestaande middelen te blijven ontwikkelen / vernieuwen en wel graag weten wat er gebeurt wanneer dit niet haalbaar blijkt.

De GGD stelt, dat een structurele besparing op de infectieziektebestrijding niet reëel is gezien de huidige situatie. Het college stelt dat de GGD hiervoor compensatie vanuit het Rijk ontvangt. De fractie vraagt of het Rijk honderd procent vergoed en zo niet, of de gemeente dan toch bijdraagt in deze kosten voor de GGD.

Mevrouw Vereijken geeft aan, dat D66 met een kritische blik naar de Kaderbrief heeft gekeken. Er was discussie binnen de fractie of de gemeente niet te streng is naar de GGD omtrent de verwachte besparingen op het terrein van infectieziekten, gezien het beslag dat de coronapandemie op de GGD legt. De fractie hoopt dat de GGD zich in 2022 weer meer kan richten op de reguliere werkzaamheden en concludeert – daarmee rekening houdend - dat de gevraagde besparingen reëel zijn.

De GGD wordt gevraagd om ten aanzien van de jeugdgezondheidszorg bij gemeenten te inventariseren wat de behoeften en de mogelijkheden zijn en hoe dit past binnen het lokale beleid. Dit vindt D66 een goed idee. Dit betekent wel, dat de gemeente moet nadenken over wat zij van de GGD verwachten. De fractie zou graag een visie op jeugdzorg zien en vraagt het college om een reactie wat dit betreft. Tot slot, merkt spreker op, dat het beleidsplan Wmo Jeugd en Gezondheid dateert van 2016.

De heer Derksen spreekt waardering uit voor al het werk dat de GGD momenteel uitvoert vanwege de coronacrisis.

In de Kaderbrief wordt opgemerkt dat twee procent van de bezuinigingen niet gerealiseerd kan worden in 2022; dit in verband met de coronacrisis. Het college wijst terecht op het feit dat het om een structurele bezuiniging gaat op de reguliere werkzaamheden. Dit staat los van de coronapandemie.

Het CDA kan instemmen met het voorliggende voorstel.

De vergadering wordt kort geschorst ter voorbereiding op de beantwoording.

De vergadering wordt hervat.

Reactie college

Wethouder Burgers deelt de complimenten aan de GGD. De coronatijd is een bijzondere tijd en de GGD verricht haar werk ontzettend goed. Er wordt echter ook over de crisis héén gekeken door onderscheid te maken tussen de verschillende kortingen die zijn afgesproken en aan die percentages wordt vastgehouden. Het college gaat ervan uit, dat alle meerkosten vanwege de coronacrisis, óók in de nasleep van de crisis, worden vergoed door het Rijk. De gesprekken hierover volgen nog.

De wethouder erkent het belang van een reële begroting voor Veilig Thuis. De afgelopen jaren is immers herhaaldelijk een bijstelling nodig geweest. Het college gaat ervan uit, dat binnen de beschikbare middelen wordt gebleven. Als er een hoofduitbraak van het coronavirus in Wijchen is, levert dat extra kosten op die de gemeente zelf betaalt. Deze kosten zijn facultatief en worden niet gedeeld. Het college wil een duidelijk onderscheid maken tussen reguliere en facultatieve zorg. Tenslotte geeft de wethouder aan, dat de

visie op de jeugdzorg op korte termijn aan het college wordt aangeboden.

Mevrouw Zijlstra vraagt of voorliggende zienswijze van de gemeente Wijchen in lijn ligt met de zienswijzen van de overige deelnemende gemeenten.

Wethouder Burgers antwoordt bevestigend. De deelnemende gemeenten trekken hierin samen op.

Conclusie / advies: De commissie adviseert de beslisnota als hamerstuk voor de raadsvergadering te agenderen.

9. 55805 Reactie op motie Onderzoek sociale wijkteams, informatienota

De voorzitter leidt de bespreking kort in. De informatienota is een reactie op een eerder aangenomen motie, waarin het college werd opgeroepen om te onderzoeken of de bevindingen in het CPB-rapport over de sociale wijkteams toepasbaar is op Wijchen.

Eerste termijn

De heer Roosenboom stelt dat de motie door het college op een goede manier is uitgevoerd, al had de reactie op de motie er wel eerder moeten liggen. Het onderzoek naar aanleiding van de motie levert aanbevelingen op die voor Wijchen zeer belangrijk zijn. Voor de PvdA is het van belang, dat de wethouder de aanbevelingen in het beleid verwerkt en de fractie vraagt wat dit betreft om een toezegging door de portefeuillehouder. Voorts vraagt de PvdA of de wethouder kan toezeggen dat de woordvoerders binnen de gemeenteraad over gelijke kennis als de wethouder kunnen beschikken in het vervolg van de gesprekken. De fractie acht de informatieavonden weliswaar erg interessant, maar voor de raadsleden zijn deze onvoldoende verdiepend. Dit is waarschijnlijk beter mogelijk via een gesprek met ambtenaren en de wethouder.

De heer Boumans memoreert dat onderliggende motie op 31 januari 2019 mede door de VVD is ingediend en wijst erop dat dit inmiddels dus twee jaar geleden is. De VVD is teleurgesteld over het feit dat de reactie zo lang op zich heeft laten wachten, maar erkent dat er verzachtende omstandigheden zijn.

Uit het rapport blijkt dat de stijging van het Wmo-gebruik in Wijchen drie keer zo hoog is als het landelijk gemiddelde. Dit kan volgens het rapport deels worden verklaard door het feit dat de dagbesteding voor ouderen in Wijchen een maatwerkvoorziening is en dus meetelt in de indicaties. De dagbesteding voor ouderen is daarentegen in veel gemeenten een algemene voorziening. De VVD vraagt zich af of dit ook in Wijchen ook moet gebeuren om een betere vergelijking te kunnen maken van het Wmo-gebruik in Wijchen ten opzichte van omliggende gemeenten.

Er is veel veranderd in de afgelopen twee jaar, zoals de opheffing van Rondom Wijchen en een andere aanpak. De gemeente volgt enkele aanbevelingen op van het CBS, zoals het verbeteren van het kennisniveau van de Wmo-consulenten en andere medewerkers in de wijkteams. Ook het vergelijken van aanbieders of consulenten door wijkteams is een dergelijke aanbeveling. Dit draagt eraan bij om de grip op de inzet van de voorzieningen te versterken en ervoor zorg te dragen dat de indicatiestellers geen eigenbelang hebben bij de indicatiestelling.

Los van de extreem lange antwoordtijd, is de VVD tevreden met de reactie op de motie en de veranderingen in het beleid die het gevolg hiervan waren.

De heer Kuppeveld meldt dat Wijchen Lokaal akkoord gaat met de voorliggende nota, ondanks dat het gedateerde informatie betreft.

De heer Derksen stelt vast dat het maar liefst twee jaar heeft geduurd voordat de motie werd afgehandeld. Spreker verwijst naar het dictum van de onderliggende motie. Er zou er een reactie komen vóór de begroting 2020. Tijdens de betreffende begrotingbehandeling was de raad nog niet op de hoogte van de opheffing van Rondom Wijchen. De opdracht was, dat de motie hiervòòr zou zijn afgehandeld. Het CDA vindt het niet goed dat hieraan niet is voldaan. De fractie vraagt zich af of alle inspanningen het waard zijn ge-

weest om de motie nú te bespreken. De fractie neemt de nota voor kennisgeving aan.

Mevrouw Vereijken geeft aan, dat D66 de informatienota met veel belangstelling heeft gelezen, ondanks dat de nota 'mosterd na de maaltijd' is. De forse stijging van het aantal cliënten met een nieuwe Wmo-maatwerkvoorziening springt in het oog. De stijging wordt in de nota gedeeltelijk verklaard. Hoewel D66 er vertrouwen in heeft, dat dit op orde gaat komen, vraagt de fractie het college om een nadere toelichting over de stijging. D66 vindt het prettig om te constateren, dat bepaalde aanbevelingen nog steeds zinvol zijn om over te nemen, ondanks de veranderde situatie.

De heer Albersnagel meldt dat Kernachtig Wijchen blij is met de ontvangst van de nota die het antwoord biedt op een aantal vragen dat twee jaar geleden is gesteld. Volgens de fractie zijn de geleverde inzichten nog wel degelijk actueel. Wat betreft de stijgingen, worden in de nota handvatten geboden hoe Wijchen hiermee kan omgaan. De conclusie met betrekking tot outreachend werken, acht de fractie een duidelijke aanbeveling.

De reacties op de aanbevelingen om tot een andere werkwijze te komen, zijn duidelijk beschreven (pag. 4) en liggen in lijn met de eerder uitgedragen plannen in het kader van de doorontwikkeling van Rondom Wijchen. Daarvan heeft de fractie steeds aangegeven benieuwd te zijn naar de effecten, mede omdat deze behoorlijk onder invloed staan van de coronacrisis. Graag hoort de fractie van het college of de bevindingen uit het onderzoek nadrukkelijk meegenomen worden in de verdere uitvoering.

De fractie concludeert dat er een goed stuk voorligt en dat het van belang is de zaken uit het stuk mee te nemen in de doorontwikkeling naar de toekomst.

De vergadering wordt kort geschorst ter voorbereiding op de beantwoording.

De vergadering wordt hervat.

Reactie college

Wethouder Burgers dankt de commissieleden voor hun begrip voor de verlate aanlevering van de informatienota en de verzachtende omstandigheden. Op informatieavonden is hieraan niet erg duidelijk gerefereerd.

De wethouder zegt toe om in kleinere kring, bijvoorbeeld met de woordvoerders van de verschillende fracties, overleggen te organiseren om een verdiepingsslag te kunnen maken. Het samen brainstormen kan een levend draaiboek opleveren. De conclusies en adviezen die blijken uit onderzoeken die continu in Nederland worden uitgevoerd, moeten immers worden meegenomen om de basis op orde te krijgen en uiteindelijk te komen tot een gedegen beleidsplan.

Het college wil van dagbesteding geen algemene voorziening maken. Het college wil namelijk kunnen sturen en toetsen en uitsluitend doen wat nodig is en niet meer. De stijging van het aantal maatwerkvoorzieningen kan grotendeels worden verklaard door het feit dat dagbesteding hier onderdeel van uitmaakt.

Tweede termijn

De heer Albersnagel dankt de wethouder voor zijn beantwoording. Kernachtig Wijchen is blij met de toezegging van de wethouder om vaker inhoudelijk overleg te hebben. De fractie ziet graag de eerste afspraak tegemoet.

De heer Derksen vindt de woordkeuze van 'een levend draaiboek' bijzonder. Het CDA geeft aan sterk te hechten aan openbaarheid. De fractie pleit dan ook voor een openbare setting van de inhoudelijke overleggen die gaan plaatsvinden.

De heer Boumans vraagt om in de toekomst in de rapportages te corrigeren voor dagbesteding voor ouderen, zodat verschillende gemeenten over dezelfde gegevens praten.

De heer Derksen meldt dat de motie eind januari 2019 door de gehele raad is omarmd. Hierin staat expliciet dat vòòr de begrotingsbehandeling geantwoord moet worden. De raad wist op dat moment nog niets over de opheffing van Rondom Wijchen. Spreker vraagt hoe de VVD hiernaar kijkt en acht de reactie van de VVD opvallend mild.

De heer Boumans erkent de expliciete termijnstelling in de motie en de mildheid van de reactie van de VVD. Enerzijds was spreker teleurgesteld, anderzijds heeft het zó lang geduurd, dat de tijd juist een rustgevende factor was. Spreker kijkt uit naar de sessies die georganiseerd gaat worden. Wat betreft de VVD, kan dit in openbaarheid gebeuren.

De heer Roosenboom is blij dat de fase met Rondom Wijchen is afgesloten met stappen in de richting van normalisering op de twee D's.

Conclusie / advies: De commissie neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

10. 55335 MGR-Kaderbrief 2022, budgetoverheveling en oprichting stichting (detacheringsfaciliteit); beslisnota

De voorzitter leidt de bespreking kort in. De zienswijzen die de raad op de MGR-Kaderbrief kan meegeven, worden meegenomen in de ontwerpbegroting 2022-2025.

Eerste termijn

De heer Lukkezen meldt dat D66 erg tevreden is over de oproep tot voortzetting van de dienstverlening aan zelfstandigen. Wél vraagt de fractie zich af, wat dit financieel betekent voor 2022. Met betrekking tot de iRvN vraagt de fractie zich af, of het college een visie heeft op de samenwerking en wellicht een visie heeft op IT in de brede zin van het woord.

Betreffende de detacheringsfaciliteit, deelt D66 de kritische houding. De fractie hoopt dat er duidelijkheid gecreëerd kan worden over de eventuele consequenties voor gemeente, bedrijven en vooral voor de kandidaten.

D66 kan instemmen met de uiteindelijke bestemming van het overschot. Het kan zijn, dat dit verwachtingen voor 2022 schept onder cliënten. De fractie hoort graag van de wethouder hoe hij hiermee omgaat. D66 wil als beslispunt toevoegen, dat het op basis van de jaarrekening gerealiseerde overschot van de MGR naar de gemeenten terugvloeit en geoormerkt wordt voor de financiering van activiteiten voor de gemeente Wijchen binnen de module 'Werkbedrijf' van de MGR. D66 wil hierop een amendement indienen zodat gelden voor activiteiten van het Werkbedrijf behouden blijven.

Het beslispunt spreekt over zienswijzen op de kaders van de MGR 2022, terwijl de zienswijze de titel heeft "Zienswijze op de Kaderbrief en andere stukken". D66 stelt daarom voor om een amendement in te dienen om het beslispunt te wijzigen zodat de formulering overeenkomt met het onderwerp van de zienswijze.

De heer Albersnagel meldt, dat Kernachtig Wijchen waardeert dat het beleidskader onveranderd is gericht op het werk en de drie ambities die daaraan ten grondslag liggen.

De fractie juicht toe dat de MGR de wens heeft om ZZP-ers met een TOZO-toekenning een integraal aanbod te doen. De fractie hoort graag van het college welke middelen het Rijk beschikbaar stelt en wat er van de gemeente wordt gevraagd.

De MGR houdt er rekening mee, dat er in 2021 meer mensen aan het werk geholpen moeten worden. De fractie vraagt het college of dit moet worden uitgelegd als een vooraankondiging voor een kostenverhoging van de dienstverlening.

Het voorstel is om het overschot van € 1,8 miljoen voor de helft te laten terugvloeien. De bedoeling is om daar de detacheringsfaciliteit mee te ondersteunen. Kernachtig Wijchen heeft kennisgenomen van deze informatie en de achterliggende grondslag. De fractie vraagt zich echter wel af, of detachering bijdraagt aan de wens om structureel mensen op de arbeidsmarkt in te passen. Het al dan niet oprichten van een detacheringsfaciliteit hangt samen met de vraag of er een cao komt voor de Participatiewet. Wat dit betreft, bestaat er nog onduidelijkheid. Wat betreft Kernachtig Wijchen is de juiste volgorde om éérst duidelijkheid te krijgen over de cao. Dan is het ook duidelijk of een detacheringsfaciliteit hiervoor nodig is en dan volgt de vraag of je daar € 900.000,= voor beschikbaar wil stellen.

Normaal gesproken, vloeit het overschot terug naar de algemene middelen van de deelnemende gemeenten. Hier wordt gekozen voor een andere bestemming. De fractie vraagt om een andere toelichting wat dit betreft.

Kernachtig Wijchen kan zich vinden in de elementen van de zienswijze en wil graag weten of over de zienswijze regionaal is afgestemd.

De heer Roosenboom constateert dat de MGR om budgetoverheveling vraagt en pleit voor oprichting van een stichting. Volgens voorliggende reactie zou de gemeente de budgetoverheveling ondersteunen. De PvdA vraagt het college of deze budgetondersteuning het begin is van een uitzetting van de totale begroting. In de zienswijze wordt gesteld dat het niet strikt noodzakelijk is om een stichting op te richten. De vraag is òf het noodzakelijk is en wat het nut is voor de gemeente Wijchen.

De heer Loeffen constateert nog veel onduidelijkheid over het al dan niet oprichten van de stichting. Sociaal Wijchen hoort graag hoe het college hiermee omgaat, mochten de vragen die in de zienswijze worden gesteld, niet of niet afdoende worden beantwoord. Het college vraagt voorafgaande aan de oprichting van de stichting een concreet beleidsvoorstel waarop het college opnieuw een zienswijze kan geven. Voorts vraagt de fractie of er duidelijkheid is over de datum van invoering van de cao Participatiewet 2021.

Sociaal Wijchen kan zich vinden in de opmerkingen in de zienswijze wat betreft de Kaderbrief en de budgetoverheveling.

De heer Van den Wollenberg geeft aan, dat de VVD met grote belangstelling heeft kennisgenomen van voorliggende stukken. De fractie kan zich hier in grote lijnen in vinden, maar is nog niet op alle punten volledig overtuigd.

De voorgestelde zienswijze stelt dat een aantal belangrijke aspecten nog niet te overzien is omdat er nog geen concreet beleidsplan ligt. Dit richt zich met name op de oprichting van de stichting. Toch stelt de nota voor om in te stemmen met de budgetoverheveling om later een meer concreet beleidsvoorstel te ontvangen en daar te zijner tijd nog een nieuwe zienswijze op in te kunnen dienen. Dit proces vindt de VVD wat vreemd. Het lijkt de fractie logischer om pas geld toe te wijzen op het moment dat er een concreet voorstel ligt en de raad ook weet waarmee ze gaat instemmen. De fractie hoort graag van de wethouder hoe hij de volgordelijkheid ziet.

Een tweede aspect waar de VVD wat terughoudend over is, betreft de timing. De Covid-19-situatie is nog niet voorbij. De verwachting blijft dat nog veel meer personen hun baan gaan kwijtraken in de komende maanden. Als er enerzijds nog veel ontslagen worden verwacht, dan is het anderzijds wellicht niet reëel om te verwachten dat men wèl mensen de arbeidsmarkt op gaat krijgen. De VVD vindt het - gezien de huidige omstandigheden - verstandiger om de gelden te laten terugvloeien naar de algemene reserve. Zodra de economie weer opengaat en er weer ruimte komt op de arbeidsmarkt, is dat hèt moment om maximale ondersteuning te bieden. De VVD hoort graag hoe andere fracties hierover denken.

De heer Van Kuppeveld kan zich vinden in de meeste opmerkingen van de andere fracties. De fractie verwijst naar de laatste alinea van de beslisnota 'Uitvoering of vervolgstappen'. Hierin staat: "Uiterlijk 1 april 2022 verwachten we de jaarstukken (rekening 2020 en conceptbegroting 2022) van de MGR." Spreker vindt de datum – 1 april 2022 – erg laat om dan nog de jaarstukken van 2020 aan te leveren.

Mevrouw Joosse-De Visser geeft aan, dat het CDA de voorliggende zienswijze kan ondersteunen. Het CDA gaat uit van een eenmalige budgetoverheveling vanwege de uitzonderlijke situatie van de pandemie.

De fractie is van mening dat er eerst een concreet beleidsvoorstel uitgewerkt dient te worden waarin alle consequenties van oprichting van een stichting op een rijtje gezet worden. Het doel van de stichting om meer beschut werk te creëren, vindt volledig draagvlak bij het CDA. Uit diverse onderzoeken is gebleken, dat het met name op het gebied van beschut werk erg slecht is gesteld.

De vergadering wordt kort geschorst ter voorbereiding op de beantwoording.

De vergadering wordt hervat.

Reactie college

Wethouder Derks stelt dat het een bijzondere tijd is. De arbeidsmarktpositie van werknemers is onzeker. De positie van werkzoekenden is nóg onzekerder. Deze bijzondere, onzekere tijd vraagt om snelheid en wendbaarheid.

De wethouder gaat in op de vraag van D66 of de dienstverlening voor zelfstandigen ook geldt voor 2022. Vooralsnog wordt gewerkt met het perspectief tot en met 2021 omdat onbekend is hoe lang de coronacrisis nog voortduurt en welke effecten dit gaat hebben. Er wordt op dit moment een onderzoek uitgevoerd naar de iRvN. De resultaten van dat onderzoek kunnen een opmaat vormen voor een eventuele visie voor de regio, maar daar is het op dit moment nog te vroeg voor.

Er zijn op dit moment twaalf zorgjongeren in Wijchen. Dat betekent ook, dat er in 2020 zestien jongeren zijn uitgestroomd. Wethouder Derks zal - in geval de huidige twaalf zorgjongeren in 2021 niet uitstromen - hier tijdig op terugkomen bij de raad om aan de hand van de keuzekaart van het Werkbedrijf te bepalen of deze cliënten al dan niet verdere dienstverlening aangeboden moet worden.

Er zijn afspraken gemaakt ten aanzien van de financiën. Doorgaans is het zo, dat overschotten terugvloeien naar de algemene reserves. Het heeft de voorkeur van de wethouder om de staande praktijk te volgen en geen aparte potjes te creëren.

Kernachtig Wijchen stelt de vraag welke middelen het Rijk nog gaat overmaken in de toekomst. Dit is niet bekend bij de wethouder.

De wethouder stelt, dat er in ieder geval een korte termijneffect is van een detacheringsfaciliteit omdat daarmee bepaalde risico's bij de werkgevers worden weggehaald. Dat maakt het aantrekkelijker om mensen tijdelijk in dienst te nemen. Als op de korte termijn makkelijker werkervaring kan worden opgedaan, heeft dit ook effect op de lange termijn.

Wat betreft de cao Participatiewet, zou op 1 januari 2021 duidelijkheid bestaan, maar omdat de vakbonden het niet met elkaar eens zijn, is deze verwachting niet uitgekomen. Het is nog niet helder wanneer er dan wèl duidelijkheid ontstaat.

De reactie van het college is afgestemd met de gemeente Druten. Hij is nog niet met de volledige regio afgestemd, maar er zijn wel elementen die overeenkomen met de overige gemeenten.

De budgetoverheveling geldt uitsluitend voor kalenderjaar 2021. De wethouder acht de oprichting van een stichting zinvol. Er volgen immers onzekere tijden die om snelheid en wendbaarheid vragen en om creatieve manieren waarop mensen binnen de wet- en regelgeving op de arbeidsmarkt ingepast kunnen worden.

Op 14 december 2020 heeft een bijeenkomst plaatsgevonden over de oprichting van de stichting, waarbij raadsleden vragen hebben kunnen stellen. Ook is de ambtelijke organisatie bereid om eventuele vragen te beantwoorden. Het besluit van het AB van de MGR is toegevoegd aan de stukken, om daarmee wat meer context mee te geven.

Normaal gesproken, is de wethouder het eens met een betoog dat er eerst een gedegen voorstel moet liggen alvorens de raad om instemming te vragen. Zoals eerder gesteld vraagt deze tijd om wendbaarheid en tempo. Tegelijkertijd zijn de contouren van het voorstel voor de stichting wèl helder.

De wethouder is het eens met de opmerking van het CDA dat er meer aandacht moet zijn voor beschut werk. Spreker hoopt dan ook dat de Tweede Kamer in Den Haag hier meer aandacht aan gaat schenken.

De heer Van den Wollenberg informeert naar de reactie van de wethouder op het feit dat aan dat aan de ene kant wordt verwacht dat veel mensen hun baan gaan verliezen en

dat anderzijds verwacht wordt dat men diezelfde arbeidsmarkt op wordt geholpen, terwijl de arbeidsmarkt knel zit.

Wethouder Derks licht toe dat in de regio waarin Wijchen verkeert, het verdwijnen van banen en het ontstaan van werkloosheid op dit moment relatief meevalt in vergelijking met andere regio's in Nederland. De wethouder verwacht, dat het aantal banen in deze regio relatief stabiel blijft omdat er veel zorg en overheidshulp is. De wethouder vindt het dus wèl zinvol om mensen op dit moment de arbeidsmarkt op te helpen.

Tweede termijn

De heer Lukkezen informeert naar de mening van de VVD over het voorstel om het geld dat terugvloeit, te oormerken binnen de algemene reserve zodat het beschikbaar blijft voor activiteiten van het Werkbedrijf.

De heer Van den Wollenberg is daar geen voorstander van omdat de VVD geen voorstander is van het creëren van allerlei 'potjes'. De term 'algemene middelen' zegt al dat hier geen specifieke doelen aan horen te hangen.

De heer Albersnagel dankt de wethouder voor diens beantwoording. Dat het college geen voorstander is van oormerken, vindt begrip bij de fractie. De fractie is blij met de uitleg door de wethouder, maar hecht er ook aan om te benadrukken dat de gevolgde weg - wat Kernachtig Wijchen betreft – een éénmalig karakter heeft. De reguliere weg biedt meer handvatten voor de raad om recht te doen aan de middelen met betrekking tot het begroten en het beschikbaar stellen van geld.

Conclusie / advies: De commissie adviseert de beslisnota als bespreekstuk voor de raadsvergadering te agenderen. Er zijn amendementen aangekondigd door D66.

11. 55396 Zorgjongeren in 2021, beslisnota

De voorzitter verwijst naar de dienstverleningsovereenkomst, DVO, met het Werkbedrijf. Op basis van de DVO kunnen gemeenten gebruik maken van een keuzekaart. Het voorstel ligt voor om één extra keuze te maken uit de keuzekaart mogelijk te maken en middelen in te zetten voor zorgjongeren.

Eerste termijn

De heer Loeffen meldt dat Sociaal Wijchen het een goede zaak vindt om de trajecten die niet zijn afgerond in 2021 voort te zetten, zoals wordt voorgesteld. De dekking vanuit de algemene reserve is een tijdelijke, aangezien er vanuit de jaarrekening 2020 een bedrag terugvloeit naar de algemene reserve. Sociaal Wijchen kan volledig instemmen met voorliggende nota.

De heer Boumans meldt dat ook de VVD kan instemmen. De fractie benadrukt dat resultaten geboekt moeten worden en verantwoording aan de raad moet worden afgelegd.

De heer Van Kuppeveld meldt dat Wijchen Lokaal akkoord gaat met de voorliggende nota.

De heer Derksen spreekt namens de fractie tevredenheid uit over het voorliggende stuk. Spreker benoemt het belang van preventief werken. Met het aannemen van het stuk, wordt voorkomen dat de problemen van deze groep jongeren mogelijk groter worden. Het CDA kan instemmen met de nota.

De heer Demmers stelt dat er een greep uit de algehele reserve zal worden gehaald. Dit vindt D66 niet wenselijk. De fractie gaat akkoord met de voorliggende nota, maar prefereert financiering uit een geoormerkt deel van de algemene reserve.

De heer Albersnagel geeft aan, dat Kernachtig Wijchen het voorstel met veel belangstelling heeft gelezen. De fractie vindt het een goede ontwikkeling, dat de begeleiding voor een aantal jongeren kan worden afgerond.

De fractie wijst op een kleine inconsistentie in de nota. In de argumentatie wordt ge-

schetst dat de financiële dekking uit het participatiebudget komt, terwijl bij het beslispunt wordt geschetst dat het geld uit de algemene reserve afkomstig is, hetgeen - volgens de fractie - ook de bedoeling. De fractie stemt in met voorliggende nota.

Mevrouw Peters-Duits geeft aan, dat de PvdA er geen voorstander van is om nieuwe taken bij het Werkbedrijf neer te leggen, enkel en alleen omdat er een overschot is in het participatiebudget. Echter, in dit bijzondere geval stemt de fractie in.

Reactie college

Wethouder Derks geeft aan, dat er werd gevraagd naar een toezegging om de resultaten te delen met de raad. De raad wordt geïnformeerd via de reguliere rapportages van het Werkbedrijf. Mocht de raad naar aanleiding van de rapportages nog meer informatie wensen, dan staat de wethouder hiervoor open.

De wethouder licht de vraag van Kernachtig Wijchen over de financiën toe. Van het totale participatiebudget dat jaarlijks naar het Werkbedrijf gaat, resteert een deel. Dat deel vloeit terug naar de gemeenten; in Wijchen dus naar de algemene reserve.

De heer Derksen hoort van de wethouder dat de raad via rapportages wordt geïnformeerd en wil graag weten of hierin specifiek de zorgjongeren worden benoemd.

Wethouder Derks is bereid om met belangstellende raadsleden een werkbezoek af te leggen aan het Werkbedrijf en daar concreet om uitleg en verantwoording te vragen. Het initiatief voor een dergelijk werkbezoek ligt bij de raad.

Tweede termijn

De heer Albersnagel dankt de wethouder voor diens beantwoording. Wat Kernachtig Wijchen betreft, volstaat de wijze van rapporteren zoals dit over de eerste zestien zorgjongeren is gebeurd. Wat de fractie betreft, volstaat een A4'tje.

De heer Derksen geeft aan dat er geen greep uit de algemene reserve wordt gedaan, in de zin dat er méér geld ingaat dan er wordt uitgenomen. Per saldo groeit de algemene reserve.

De heer Demmers ziet dit anders. D66 wenst dat het geld dat er nu in gaat voor werkgelegenheid, ook voor werkgelegenheid wordt ingezet.

De heer Derksen vraagt waar D66 de middelen wil vinden voor de zorgjongeren.

De heer Demmers antwoordt dat D66 een deel van de algemene reserve wil oormerken.

De heer Boumans wenst ook een A4'tje met de geboekte resultaten, maar wel op initiatief van het college.

De heer Loeffen is het eens met het CDA, wat betreft de algemene reserve.

Besluit De commissie adviseert de beslisnota als hamerstuk voor de raadsvergadering te agenderen.

12. 54858 Woonagenda subregio Nijmegen e.o. 2020 – 2030, informatienota

De voorzitter legt uit, dat de woonagenda de gezamenlijke koers van de subregio Nijmegen e.o. bevat en duidelijk maakt hoe iedere gemeente in de subregio bijdraagt aan de woonopgave.

Eerste termijn

De heer Verploegen meldt dat de VVD zich kan vinden in de Woonagenda. De fractie kijkt uit naar de concretisering hiervan in de Uitvoeringsagenda Wonen. Het motto van de VVD is immers: Bouwen, bouwen, bouwen.

De heer Van Kuppeveld meldt dat Wijchen Lokaal zich kan vinden in het voorliggende stuk. De fractie kijkt eveneens uit naar de Uitvoeringsagenda Wonen.

Mevrouw Joosse-De Visser acht de huidige woningschaarste een belangrijk punt. De

Woonagenda richt zich op realisatie van meer woningen en versnellen van de bouw. Het CDA staat hierachter. De fractie dankt het college voor alle inspanningen om regionaal en met de provincie op te trekken. Er is een groot tekort aan woningen en dit tekort is de afgelopen jaren sterk toegenomen. Huizenprijzen blijven gestaag stijgen en het lukt veel starters niet om een huis te kopen. Ouderen kunnen geen levensloopbestendige woning vinden. Er blijkt een ernstig gebrek aan de juiste woningen.

Inwoners gaven in het draagvlakonderzoek in het kader van de fusie aan, groot belang te hechten aan woningen voor starters en jongeren. Verder is gesteld, dat krimp moet worden voorkomen, dat uitbreiding van het aantal woningen is gewenst en dat er meer passende woningen voor ouderen moeten komen. Met de Woondeal wordt erkend, dat in de regio Nijmegen een fors woningtekort bestaat. Er is afgesproken dat iedere gemeente eraan bijdraagt om dat tekort terug te dringen. Deze kans moet Wijchen aangrijpen.

De Nederlandse bevolking blijft tot 2050 groeien. De prognose voor Wijchen is echter een bevolkingsafname met 3,5 procent tussen nu en 2035. Wijchen wijkt hiermee af van de landelijke, maar van ook de Provinciale trend. Spreker verwijst wat dit betreft naar het feitenonderzoek bij het fusieonderzoek. Met name de kleine kernen lijden onder deze krimp. Voorzieningen, verenigingen en het onderwijs staan daar onder druk. De fractie acht deze bevolkingskrimp te verklaren door het feit dat er de afgelopen jaren veel te weinig is gebouwd in de gemeente Wijchen.

Het college geeft aan, dat er naar lokale behoefte gebouwd moet worden. Het CDA verwijst naar het forse woningtekort in de regio en spreekt onbegrip uit voor de visie van het college. In de Woonagenda is per gemeente de gewenste woningbehoefte geschetst en de plancapaciteit. Het college heeft ingetekend voor 1.070 woningen tot 2025 en 360 woningen in de daaropvolgende vijf jaar. Dit zijn woningen die voor het overgrote deel in de kern Wijchen worden gebouwd en voor een zeer beperkt gedeelte in de kleinere kernen. Terugkijkend naar de lokale Uitvoeringsagenda Wonen (februari 2019), blijkt dat voor de periode tot 2027 1.100 woningen in Wijchen gebouwd moeten worden. Twee jaar later wordt nog steeds gesproken over 1.100 woningen, weliswaar met een versnelling van twee jaar. Het CDA wil méér woningrealisatie en vooral meer woningen in de kleine kernen. De fractie vraagt hoeveel extra woningen het college ten opzichte van de plannen in 2019 gaat realiseren tot 2025. De fractie vraagt of dit kan worden opgenomen in de lokale uitvoeringsagenda. Verder vraagt de fractie of het college kan uitleggen waarom Wijchen krimpt terwijl omliggende gemeenten groeien. Voorts vraagt de fractie waarom het college vasthoudt aan de lokale woningbehoefte, terwijl in de regio het grote woningtekort is aangetoond. Daarnaast vraagt het CDA waarom het college ook voor de kleinere kernen spreekt over een lokale woningbehoefte, maar dat het college anderzijds aangeeft dat het vanwege de schaalgrootte niet mogelijk is om betrouwbare prognoses op te stellen met betrekking tot ontwikkeling van huishoudens en woningbehoefte voor kleine kernen. Spreker verwijst wat dit betreft naar het antwoord van het college op de schriftelijke vragen van Kernachtig Wijchen.

De heer Demmers verwijst naar de woonagenda en constateert dat vooral inhoudelijk wordt ingegaan op de afspraken uit de Woondeal. De regio heeft hierover ook kwantitatieve afspraken gemaakt, maar deze worden niet door alle gemeenten geëerbiedigd. De gemeente Beuningen gaat bijvoorbeeld méér woningen bouwen dan in de opgave is voorgeschreven. D66 vraagt welke gevolgen dit op termijn kan hebben voor Wijchen.

D66 vindt het jammer dat in de informatienota geen aandacht wordt geschonken aan de huisvesting van jongeren. Ook sociale woningbouw wordt niet genoemd. In de Woonagenda wordt met name over jongerenhuisvesting gesproken alsof het enkel een probleem is van grote steden. Bij de prestatieafspraken wordt dit wèl genoemd.

D66 is blij dat de problematiek voor huisvesting van arbeidsmigranten de aandacht krijgt. De vraag is wel, hoe een en ander zich gaat verhouden met het eigen onderzoek van de gemeente Wijchen. De fractie vraagt afsluitend wanneer de Uitvoeringsagenda Wonen verwacht mag worden. D66 wenst tempo in de uitvoering van de Woonagenda.

De heer Klinkhamer waardeert dat de regionale plancapaciteit op 130 procent van de

daadwerkelijke woningbehoefte is gezet. Hierdoor kunnen planuitstel en planuitval makkelijker worden opgevangen. Kernachtig Wijchen kan zich vinden in de gemaakte afspraken en het uitvoeringsprogramma. De fractie kijkt uit naar de actualisatie van de lokale uitvoeringsagenda.

De fractie heeft twee vragen over lokale projecten. In de voorliggende Woonagenda is de afspraak opgenomen dat vijftig procent van de toegevoegde woningen betaalbare woningen moeten zijn. De fractie vraagt of dit overeen komt met lokale projecten, zoals het project Tussen Kasteel en Wijchens Meer en in het Kraanvogelgebied. De fractie hoort graag van de wethouder wanneer met deze projecten wordt gestart en wanneer de woningen in de verkoop komen.

Mevrouw Peters-Duits stelt vast, dat in de regio in totaal ongeveer 16.000 woningen gebouwd moeten worden. Wijchen mag 1.450 woningen bouwen. Vijftig procent daarvan – 725 woningen – moeten betaalbare woningen zijn. Spreker vraagt naar de verdeling van sociale huurwoningen, middelhuur en sociale koopwoningen.

In de informatienota wordt aangegeven, dat de afspraken over de afstemming van de huisvesting van kwetsbare doelgroepen op andere bestuurstafels is belegd. Op de Tempotafel Flexwonen worden bijvoorbeeld de arbeidsmigranten besproken. De PvdA vraagt op welke wijze deze tafels worden meegenomen in de Uitvoeringsagenda.

De vergadering wordt kort geschorst ter voorbereiding op de beantwoording.

De vergadering wordt hervat.

Reactie college

Wethouder Gerrits beantwoordt de ingebrachte vragen.

Het CDA vraagt hoeveel woningen er extra zijn toegekend. De voorgaande afspraak met de subregio was gericht op 1.100 woningen. Dit zijn er nu 1.450. Procentueel gezien, heeft Wijchen de grootste toename van woningen gekregen in vergelijking met buurgemeenten. Dit strookt met de huidige Wijchense behoefte.

Uit modellen blijkt wel eens, dat bevolkingskrimp wordt verwacht in Wijchen. De wethouder acht dit - evenals het CDA - opmerkelijk. Deskundigen verklaren dit doordat er een na-ijleffect is van oude cijfers die zijn aangeleverd aan de provincie. Het na-ijleffect ontstaat doordat er een periode is geweest waarin weinig woningen zijn gebouwd in Wijchen. De wethouder meent echter dat door de woningbouwplannen juist een bevolkingsgroei zal ontstaan.

Het college wil níet uitsluitend inzetten op de lokale woningbehoefte. Het betreft immers een regionale opgave met één woningmarkt. Hierbinnen vinden de meeste verhuisbewegingen plaats. Uiteindelijk zal iedere gemeente binnen de regio Nijmegen een deel van de opgave moeten oppakken.

D66 stelt de vraag of het op termijn consequenties heeft voor Wijchen wanneer buurgemeenten zich niet houden aan de kwantitatieve afspraken. Beuningen heeft de ambitie om drieduizend extra woningen te bouwen, bovenop de subregionale verdeling. De wethouder verwacht echter dat dit geen vaart zal lopen. Als één van de gemeenten een extra stap zou doen, dan gebeurt dit is samenspraak met buurgemeenten. In Wijchen zijn er wellicht mogelijkheden in de Huurlingsedam en Wijchen-West.

De wethouder heeft eerder aangegeven, dat de kleinere kernen in schaal zó klein zijn, dat het lastig is om prognoses op te stellen. Dit is ook wat deskundigen aangeven. Om het vraagstuk en de vraag van de provincie te omzeilen, heeft het college de vraag omgedraaid. Er zijn bijeenkomsten in alle kleine kernen georganiseerd waarbij de vraag is gesteld wie er wil bouwen en welke doelgroepen er zijn. Vervolgens is in gesprek gegaan met leefbaarheidsgroepen. In de kern Bergharen heeft dit bijvoorbeeld geleid tot kleinschalige initiatieven waaronder ook CPO-initiatieven die inmiddels tot uitvoering zijn gekomen.

Jongeren worden niet expliciet genoemd in het voorliggende voorstel. Sociale woning-

bouw is impliciet opgenomen in de afspraak inzake vijftig procent betaalbare woningen. Hier blijkt ook de grootste opgave in te zitten. Lokaal en regionaal is het college met een verkenning bezig naar woningen voor arbeidsmigranten. Lokaal gezien, werkt het college aan een analyse om het vraagstuk specifiek in Wijchen in kaart te brengen. Dit zal het gesprek met de regio vergemakkelijken.

De PvdA vraagt naar de verdeling van het type woningen. Wijchen moet er uiteindelijk voor zorgen, dat vijftig procent van de nieuwe woningen in het betaalbare segment gebouwd wordt. Per project zal er een verdeling zijn tussen sociale huur, sociale koop, middeldure en goedkope koopwoningen. Dit valt allemaal onder de vlag van betaalbaar bouwen. Per project zal gekeken worden, wat de best passende mix is. Soms, zoals in het project Tussen Kasteel en Wijchens Meer, zal het accent wat meer op het duurdere segment liggen, maar dat betekent dat op een andere plek het accent wat meer op het betaalbare segment moet liggen. De verkoop is al gestart. De Huurlingsdam wordt op dit moment gerealiseerd. Dit is een doorlopend proces. De projecten bevinden zich in diverse stadia van voorbereiding en uitvoering.

In vervolg op de vraag naar kwetsbare doelgroepen, wijst de wethouder erop dat wonen een breed vraagstuk is en de verschillende aspecten hiervan aan diverse overlegtafels worden besproken. Uiteindelijk moeten die zaken aan elkaar worden verbonden. In de praktijk gebeurt dit ook.

De heer Klinkhamer kijkt uit naar de grote projecten. Kernachtig Wijchen wil graag weten wanneer specifiek de woningen in het project Tussen Kasteel en Wijchens Meer, het Kraanvogelgebied, Huurlingsedam fase III en Wijchen-West in de verkoop gaan.

Wethouder Gerrits antwoordt dat dit in het traject van voorbereiding zit. De wethouder verwacht dat bij de Huurlingsedam op korte termijn gestart kan worden met de bestemmingsplanprocedure. Wijchen-West bevindt zich in de fase van het opstellen van een visie, welke op korte termijn naar de raad komt ter vaststelling.

Mevrouw Peters-Duits vraagt hoe de afspraken over kwetsbare doelgroepen die op de diverse overlegtafels zijn gemaakt, bij elkaar komen en hoe dit tot uitvoering wordt gebracht. Mogelijk komt het terug in de Uitvoeringsagenda, maar nu wordt het helemaal niet beschreven, behalve het feit dat er gezegd wordt dat het op àndere tafels wordt besproken.

Wethouder Gerrits antwoordt dat in de Uitvoeringsagenda gedeeld kan worden hoe de gemeente de opgave van circa 1.500 woningen gaat realiseren. Afhankelijk van het stadium van voorbereiding van een project, wordt aangegeven wat de verdeling is qua woningtypologie en doelgroepen waarmee rekening wordt gehouden. Sommige projecten zijn nog in zó'n pril stadium, dat alleen wat gezegd kan worden over een locatie of - bij benadering - het aantal woningen.

Mevrouw Joosse-De Visser concludeert op basis van de reactie van de wethouder dat bouwen voor de lokale behoefte niet meer het doel is. Spreker vraagt of dit uit de Woonvisie kan worden gehaald, omdat het een terugkerend thema is.

Wethouder Gerrits suggereert de raad om wat dit betreft met een voorstel te komen.

Tweede termijn

Mevrouw Joosse-De Visser hoort dat de gemeente van 1.100 naar 1.400 woningen gaat, maar constateert dat dit wel drie jaar extra tijdsverloop meebrengt.

De heer Klinkhamer constateert dat het college ervoor zorgt, dat steeds méér woningen aan Wijchen worden toebedeeld. Spreker is van mening dat dit alleen maar positief is. Het CDA riep voor de verkiezingen op, om vijfhonderd woningen meer te bouwen. Inmiddels is dit aantal bijna verdrievoudigd.

Mevrouw Joosse-De Visser wil graag blijven benadrukken dat er méér moet worden gebouwd. De wethouder geeft aan, dat de prognose van bevolkingskrimp een na-ijleffect is van oude cijfers. Echter, dit is wel in het feitenonderzoek gepresenteerd dat bij de fusie

tot stand is gekomen. Deze informatie is dus zeer recent.

Er worden in de kernen meer woningen gebouwd, maar het CDA wil méér. De fractie wenst meer beleidsvoorstellen om meer woningen in de kernen te bouwen. Het CDA is blij met de erkenning dat er de afgelopen jaren te weinig is gebouwd.

De heer Klinkhamer merkt op dat deze erkenning al de hele raadsperiode een gegeven is. Spreker vraagt hoeveel woningen er volgens het CDA nog bijgebouwd moeten worden.

Mevrouw Joosse-De Visser meent dat vijfhonderd woningen extra prima gerealiseerd kan worden.

Conclusie / advies: De commissie neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

13. 54463 Prestatieafspraken 2021 en verder (wonen), informatienota

De voorzitter verwijst naar de jaarlijkse prestatieafspraken ten behoeve van de uitvoering van het woonbeleid; deze afspraken komen tot stand tussen de gemeente, de woningcorporaties (Talis en De Kernen) en huurdersvertegenwoordigers Accio en de bewonersraad.

Eerste termijn

De heer Van Kuppeveld meldt dat Wijchen Lokaal zich kan vinden in voorliggende nota.

Mevrouw Joosse-de Visser spreekt waardering uit voor de nota. De waardering betreft met name de pilots voor verduurzaming, de concrete afspraken voor zorgvoorzieningen, de middenhuur, de betaalbaarheid en de mogelijkheid dat corporatie De Kernen weer kan gaan bouwen in de kleine kernen. Dit alles juicht het CDA toe.

De heer Demmers leest veel goede voornemens en mooie plannen. Mede hierdoor heeft de fractie er vertrouwen in dat partijen elkaar en zichzelf scherp houden.

De fractie vraagt aandacht voor de faciliterende rol van de gemeente bij de woningbouwopgave van de woningbouwverenigingen. D66 vraagt het college of zij verwacht voldoende ondersteuning te kunnen bieden aan de woningbouwverenigingen, zodat ook in het goedkope sociale huursegment het aanbod kan worden verhoogd. De heer Leushuis van Talis gaf enige tijd geleden aan, dat de financiële bodem van de vereniging in zicht komt.

De heer Klinkhamer geeft aan, dat er - wat Kernachtig Wijchen betreft - goede afspraken zijn gemaakt. De fractie is blij, dat woningcorporatie De Kernen voorsorteert op een wijziging van de Woningwet en een mogelijke ontheffingsverlening voor woningbouw in de kleine kernen. Mocht de ontheffing daadwerkelijk verleend worden, dan kan de woningbouwcorporatie snel van start met de woningbouwinitiatieven.

Er zijn ook met Talis afspraken gemaakt. Deze afspraken betreffen vermeerdering van het aantal kleine woningen en de bijdrage die Talis gaat leveren aan het segment middenhuur. Dit zijn voor Kernachtig Wijchen belangrijke afspraken. Wel vraagt de fractie zich af waarom deze afspraken niet SMART zijn geformuleerd. De fractie hoort graag om hoeveel woningen het ongeveer gaat.

Mevrouw Peters-Duits is tevreden over de prestatieafspraken.

De heer De Kievit meldt, dat Sociaal Wijchen de prestatieafspraken goed vindt, op één punt na, namelijk dat Talis een bijdrage gaat leveren aan het segment middenhuur door onder andere een deel van de verkoopportefeuille hiervoor in te zetten. De fractie vindt dit een slecht idee. Wanneer Talis een huis verkoopt, zit dit over het algemeen in de prijsklasse € 170.000,= tot € 190.000,=. Dit is júist de prijsklasse waar starters naar zoeken omdat er geen ander aanbod is.

Er bestaat een groot tekort aan sociale huurwoningen voor statushouders. Dat betekent, dat zij langer in het opvangcentrum moeten blijven en die situatie beperkt hun inburge-

ringsmogelijkheden. De fractie zou Talis willen verzoeken om die woningen te verkopen óf in te zetten voor de statushouders.

De heer Verploegen meldt dat de fractie kennis heeft genomen van de prestatieafspraken en hiermee kan instemmen.

Reactie college

Wethouder Gerrits verwijst naar de vraag van D66 naar de faciliterende rol van de gemeente bij het realiseren van goedkope sociale huurwoningen. Er wordt op projectniveau gekeken hoe voor deze doelgroep woningen kunnen worden gerealiseerd. De gemeente gaat niet financieel bijdragen, maar faciliteert door het opstellen van in balans gebrachte plannen. Op die manier probeert de gemeente een sturende en faciliterende rol in te nemen.

Kernachtig Wijchen verwijst naar de afspraak over het vermeerderen van het aantal kleine woningen en de bijdrage die Talis levert aan het segment middenhuur. De wethouder geeft aan, dat er op dit moment in Wijchen een disbalans bestaat tussen de bestaande voorraad en de behoefte. Er zijn veel relatief grote eengezinswoningen, terwijl – als gevolg van vergrijzing en starters - de behoefte beweegt naar één- en tweepersoonshuishoudens. In gesprekken over de Huurlingsdam zal met name worden ingezet op kleinere woningen, maar een concreet getal kan de wethouder niet noemen. Er zal een mix nodig zijn om dat te doen wat nodig is voor de woningmarkt en wat nodig is om een haalbaar plan te maken.

Sociaal Wijchen lijkt het verstandig om de woningen die worden uitgepond, te koop aan te bieden om zodoende te voldoen aan de startersvraag. De wethouder stelt, dat Talis dit heel nadrukkelijk doet. Uitgeponde woningen worden primair aan de zittende bewoner aangeboden en vervolgens aan geregistreerden bij Talis. Pas daarna worden deze woningen op de reguliere markt aangeboden. Een andere optie is om de woningen in het middensegment huur aan te bieden. De urgentie zit echter wel bij de starters.

Tweede termijn

De heer De Kievit is van mening dat Talis zich niet moet focussen op het hogere huursegment.

Conclusie / advies: De commissie neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

14. Sluiting

De vergadering wordt om 23.15 uur gesloten.

Bijlage 1: Schriftelijk antwoord op vragen van de heer Gatzen over de beslisnota 'Raadsbesluit Mobiliteitsvisie'

Toezegging: Wethouder Loermans draagt zorg voor beantwoording van de vraag over de afkomst van de cijfers in de bijlage.

Tijdens de behandeling in de commissievergadering is informatie gevraagd over 'waarstaatjegemeente.nl'. Voor de gemeente Wijchen is dit een bekende bron. Voor het Mobiliteitsbeleid is dit niet specifiek in kaart gebracht of als bron gebruikt. Vanzelfsprekend kan deze data wel in de toekomst gebruikt (blijven) worden. De gemeente Wijchen participeert tenslotte aan de inhoud van deze data.

De bronnen / afkomst van de anderen bijlagen zijn als volgt:

Bijlage I – Huidige wegcategorisering Druten en Wijchen

Afbeelding afkomstig uit het GVVP 2008-2018, vastgesteld 30 oktober 2008

Bijlage II - Verkeersongevallen (2015 t/m 2019)

Dit betreft de data van VIA (adviesbureau waar alle verkeersongevallen geregistreerd en bijgehouden worden)

Bijlage III– de meest onveilige trajecten en kruispunten

Dit betreft de data van VIA (adviesbureau waar alle verkeersongevallen geregistreerd en bijgehouden worden)

Deze achterliggende informatie staat erbij geschreven: De locaties zijn beoordeeld op basis van de CROSS-methode (gebaseerd op data voor de periode 2015-2019). Bij de CROSS-methode worden trajecten en kruispunten gescoord op basis van een ongevallenscore en verklarende factoren. Ten behoeve van de ongevallenscore wordt gekeken naar het aantal ongevallen, het type ongevallen en het risicocijfer. Het risicocijfers is het aantal slachtoffer-ongevallen gedeeld door het aantal voertuigen dat het kruispunt passeert of gebruik maakt van het traject. Bij de verklarende factoren wordt gekeken naar de snelheidsscore (aantal snelheidsovertredingen, verkeersvolume, etc.) en de kans dat ongevallen in de toekomst vaker zullen voorkomen. De beoordeling van de locaties is uitgevoerd met VIA Software.

Bijlage IV – Kaartmateriaal huidige bereikbaarheid OV en fiets

Afbeelding opgesteld door Movares OV-bereikbaarheid vanaf het huis van de gemeente in Wijchen. Het programma dat hiervoor gebruikt is, is de Verbindingswijzer.

Bijlage V – Regionale bereikbaarheidsopgaven

Afbeelding afkomstig van Regio Arnhem Nijmegen. Op 19 december 2019 heeft de raad van Wijchen kennis genomen middels een informatienota van de 'Regionale samenwerking Duurzame Mobiliteit en Bereikbaarheid'